

BOKSLUT 2020

Innehållsförteckning

1	Översikt av utvecklingen och väsentliga händelser	1
1.1	Ledningens översikt.....	1
1.2	Samkommunens förvaltning och förändringar i den	3
1.2.1	Medlemskommuner	3
1.2.2	Samkommunstämmen	3
1.2.3	Revisionsnämnden	3
1.2.4	Samkommunstyrelsen	4
1.2.5	Samkommunstyrelsens personalsektion	5
1.2.6	Samkommunens organisation.....	5
1.3	Den allmänna ekonomiska utvecklingen och utvecklingen inom samkommunens område	5
1.4	Studerande och studerandeår	8
1.5	Samkommunens personal	9
1.6	Miljöaspekter	9
1.7	Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som inverkar på verksamhetens inriktning.....	11
1.8	Uppskattning av den sannolika kommande utvecklingen	12
2	Redogörelse för hur samkommunens interna tillsyn har ordnats.....	13
3	Räkenskapsperiodens resultatanalys och finansiering av verksamheten	14
3.1	Resultaträkning och nyckeltal	14
3.2	Finansiering av verksamheten	17
3.3	Finansieringsanalys och nyckeltal.....	20
4	Den finansiella ställningen och förändringar i den	22
5	Totala inkomster och utgifter.....	24
6	Kommunkoncernens verksamhet och ekonomi.....	25
6.1	Dotterbolaget OptimaPlus Ab	25
6.2	Koncernbokslutet med nyckeltal	28
6.2.1	Koncernresultaträkning	28
6.2.2	Koncernens finansieringsanalys	29
		29
6.2.3	Koncernbalansräkning	30
7	Åtgärder som gäller räkenskapsperiodens resultat	31
8	Redogörelse för driftsekonomins utfall och hur målen uppnåtts	32

8.1 Resultatområden och -ansvar	32
8.2 Utvärdering av utbildningsenheten Optimas ekonomi och verksamhet	33
8.3 Utvärdering av ekonomi och verksamhet för samkommunens förvaltning	34
8.4 Utvärdering av övergripande mål	35
8.5 Resultaträkningsdelens utfall	42
8.6 Investeringsdelens utfall	44
8.7 Finansieringsdelens utfall	45
8.8 Bindande poster	45
8.9 Sammandrag av utfallet	46
9 Bokslutskalkyler	47
9.1 Resultaträkning	47
9.2 Finansieringsanalys	48
9.3 Balansräkning	49
9.4 Koncernens resultaträkning	51
9.5 Koncernens finansieringsanalys	52
9.6 Koncernens balansräkning	53
10 Noter till bokslutet	55
10.1 Noter angående tillämpade bokslutsprinciper	55
10.2 Noter angående upprättandet av koncernbokslutet	55
10.3 Noter till resultaträkningen	56
10.3.1 Samkommunens verksamhetsintäkter	56
10.3.2 Verksamhetsintäkter per resultatområde	56
10.3.3 Fördelning av den statliga finansieringen	56
10.3.4 Specifikation av planavskrivningar	57
10.4 Noter till balansräkningen	58
10.4.1 Materiella och immateriella tillgångar	58
10.4.2 Placeringar bland bestående aktiva	58
10.4.3 Lång- och kortfristiga fordringar på dottersamfund	58
10.4.4 Specifikation av det egna kapitalet	59
10.4.5 Grundkapitalets fördelning mellan medlemskommunerna	59
10.4.6 Specifikation av avskrivningsdifferens och reserver	60
10.4.7 Lån som förfaller efter fem år	60
10.5 Noter angående personalen	60
10.5.1 Samkommunens personal	60
10.5.2 Löner och övriga personalkostnader	61
10.5.3 Uttagna och redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda	61

10.5.4 Arvoden till revisorer	61
10.6 Transaktioner till intressenter	62
10.7 Noter till koncernbokslut	63
10.7.1 Ägande i andra samfund	63
10.8 Hyresansvar	63
10.9. Resultatregleringar	63
11 Bokslutets underskrifter och bokslutsanteckningar	64

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

1 Översikt av utvecklingen och väsentliga händelser

1.1 Ledningens översikt

I det följande belyser vi några större händelser i vår verksamhet under verksamhetsåret som gick samt några väsentliga händelser som påverkat eller påverkar ekonomin och verksamheten.

Optima samkommuns verksamhet har tydligt präglats av covid-19 verksamhetsåret 2020. Vi övergick den 18.3.2020 enligt regeringens beslut om distansstudier inom andra stadiets utbildning (förutom Telma undervisningen inom krävande särskilt stöd) och närundervisning startades upp tillbaka först efter sommaren. Glädjande kunde nästan samtliga studerande under våren avlägga sin examen inom den planerade studietiden enligt sin individuella studieplan. När det gäller läroavtalsstuderande skedde en del förlängningar i studietiden på grund av olika utmaningar på arbetsmarknaden till följd av pandemin. Tyvärr innebar distansstudierna också att organisationen genomförde samarbetsförhandlingar eftersom det konstaterades att arbetsgivarens möjligheter att erbjuda arbete inom olika stödfunktioner minskade till följd av de restriktioner som rådde med anledning av coronapandemin och att vi därmed identifierade ett behov och en grund att av produktionstekniska skäl permittera delar av personalen.

Optima övergick till årsarbetstid för den undervisande personalen den 1 januari 2020, vilket medförde förändringar i lärararbetet och arbetstidsanvändningen. Inom lärarteamen blir arbetet mera självständigt och planeras allt mera kollektivt i enlighet med arbetsgivarens instruktioner. Inom Optima är planeringsperioden för läraren kalenderår efter övergången till årsarbetstid och arbetsperioden omfattar således 1.1–31.12. Inom årsarbetstiden har lektorer och heltidsanställda timplärare i regel 1500 arbetstimmar per år, vilket inkluderar alla arbetsuppgifter.

Ett nytt löneprogram togs i bruk under 2020 och integrerades under året med andra administrativa program och system.

Efter en budgetändring på hösten 2020 utgick budgeten från ett överskott på 161 433 euro och utgick samtidigt från en sammanlagd statsfinansiering på 14 572 907 miljoner euro.

Bokslutet 2020 visar ett resultat för räkenskapsperioden på ett överskott på 848 259 euro och samkommunens investeringar uppgick totalt till 3 729 013 miljoner euro. I räkenskapsperioden resultat ingår en bokföringsmässig förändring där 477 177 euro tillhör beviljad statlig tilläggsfinansiering men vars kostnader uppstår först under verksamhetsåret 2021.

I samkommunens investeringsbudget ingick ett anslag för ombyggnad och renovering av H-delen, skede 1 i Optimas fastighet på Trädgårdsgatan 30 i Jakobstad. Entreprenadprogrammet var färdigt i december 2019, anbudsförfrågan gick ut i december 2019 och kontraktsavtal uppgjordes i januari 2020. Byggtiden var snabb, från februari till september 2020. Kompletteringar, inregleringar och små ändringar gjordes

ännu hösten 2020. En ekonomisk redogörelse av ombyggnadsprojekt godkändes av samkommunstämmen i december 2020.

Optima inledde verksamhet inom Valma undervisning inom krävande särskilt stöd i Helsingfors under 2020 och vi hyrde därmed upp tilläggsutrymmen på Arabiastranden. Verksamheten inom Telma utbildningen i Vasa flyttade i nya temporära utrymmen under hösten i Gamla Vasa.

Optima samkommun har ett helägt dotterbolag OptimaPlus Ab inom samkommunkoncernen. Bolagets verksamhet har också starkt påverkats av coronapandemin. Verksamheten har under året även utvecklats mera mot att också erbjuda digitala utbildningstjänster.

Utbildning och kunnskap utgör grundstenarna i samhället, stärker sysselsättningen och en hållbar tillväxt samt erbjuder verktyg för att öka Finlands globala inflytande. Optima är en aktiv aktör i den ständiga utvecklingen.

Ett stort tack till alla i personalen och till samtliga förtroendevalda inom Optima samkommun för det arbete ni utfört under 2020!

Jakobstad den 8 mars 2021.

Max Gripenberg
Direktör

1.2 Samkommunens förvaltning och förändringar i den

1.2.1 Medlemskommuner

Samkommunens medlemskommuner under bokslutsåret var Jakobstad, Karleby, Kronoby, Larsmo, Nykarleby, Vörå och Pedersöre.

Förutom verksamhet inom detta s.k. Optima-område har Optima även utbildningar inom krävande särskilt stöd på flera andra orter runt om i Svenskfinland.

1.2.2 Samkommunstämmans

Samkommunstämmans är samkommunens högsta beslutande organ. Stämman har 10 representanter enligt följande fördelning: Jakobstad 3; Pedersöre 2; Nykarleby 1; Larsmo 1; Kronoby 1; Karleby 1; Vörå 1. Medlemskommunerna väljer sina representanter/sin representant särskilt till varje samkommunstämma. Samkommunstämma ska hållas minst två gånger om året: vårstämman senast inom juni månad och höststämma senast inom december månad. Samkommunstämmans uppgifter regleras i § 60 i Kommunallagen.

Under året hölls tre stämmor. Den första hölls den 27.5.2020 och då behandlades utvärderingsberättelsen, bokslutet och personalrapporten. Den andra stämman inföll den 8.10.2020. Vid denna stämman behandlades investeringsanslaget för år 2020 samt ändring av budget för nämnda år. Ekonomisk redogörelse av ombyggnadsprojekt av H-delen och budget 2021 behandlades under den tredje stämman den 15.12.2020.

1.2.3 Revisionsnämnden

Revisionsnämnden och revisorn ansvarar i enlighet med kommunallagen och samkommunens förvaltningsstadga för den externa övervakningen.

Revisionsnämnden är vald för mandatperioden 2017—2021.

Ordinarie	Parti	Ersättare
Bengt Ekman	SFP	Agneta Ström-Hakala
Anna Kengo	SFP	Kari Harju
Hanna Edström	SFP	Hannele Zitting
Bengt Kronqvist	SDP	Mika Wikman
Roger Pettersson	KD	Marianne Rahja

Bengt Ekman fungerar som ordförande för nämnden, med Bengt Kronqvist som vice ordförande. Ekonomichef Lena Sandberg fungerar som revisionsnämndens sekreterare. Nämnden behandlade 34 ärenden vid 5 sammanträden.

Den lagstadgade externa revisionen sköts av BDO Audiator Ab, med Helge Vuoti, OFGR-revisor som ansvarig revisor.

1.2.4 Samkommunstyrelsen

Antalet styrelsemedlemmar är nio. Enligt grundavtalet har dessutom medlemskommun/-kommuner som inte tilldelats styrelseplats rätt att utse en representant, och en ersättare för denna, med närvaro- och yttranderätt vid samkommunstyrelsens möten. Representanten utses för samma mandatperiod som samkommunstyrelsen.

Styrelsen väljs för samma mandattid som samkommunstämman, om inte samkommunstämman fattat beslut om kortare mandattid.

Samkommunstyrelsen leder samkommunen och dess förvaltning i enlighet med bestämmelserna i kommunallagen och speciallagar eller bestämmelserna i grundavtalet eller samkommunens förvaltningsstadga.

Samkommunstyrelsen kan ha underställda sektioner.

Samkommunstyrelsens sammansättning:

Från 1.8.2019 och resten av mandatperioden är styrelsens sammansättning följande:

Ordinarie	Parti	Kommun	Ersättare	Parti	Kommun
Stefan Storholm	SFP	Jakobstad	Susanne Hongell	SFP	Kronoby
Elin Nylund	SFP	Nykarleby	Frej Strang	SFP	Nykarleby
Håkan Storbacka	SFP	Pedersöre	Johanna Holmäng	SFP	Pedersöre
Kajsa Kouvo	SFP	Karleby	Kjell Engström	SFP	Vörå
Anna Björkskog	SFP	Larsmo	Marlene Sämskar	SFP	Larsmo
Inger Englund	SDP	Nykarleby	Mikaela Björkman-Laihorinne	SDP	Pedersöre
Bjarne Kull	SDP	Jakobstad	Andreas Kronqvist	SDP	Larsmo
Sami Koskinen	C	Jakobstad	Veikko Kuusela	C	Jakobstad
Mikael Snellman	KD	Jakobstad	Diana Söderbacka	KD	Jakobstad

Kommunrepresentanter i styrelsen med närvaro- och yttranderätt:

Ordinarie	Parti	Kommun	Ersättare	Parti	Kommun
Tapani Myllymäki	PRO	Kronoby	Sören Dahlvik	SFP	Kronoby
Kjell Engström	SFP	Vörå	Stefan Ståhlberg	SFP	Vörå

Håkan Storbacka fungerar som ordförande och Bjarne Kull som vice ordförande under mandatperioden.

Direktör Max Gripenberg föredrar ärenden för styrelsens behandling. Rektor för utbildningstjänster Ann-May Pitkäkangas har fungerat som protokollförare under perioden januari-mars 2020, därefter har uppdraget som protokollförare handhåfts av förvaltnings- och personalchef Mathias Kass.

Styrelsen höll 11 möten under år 2020, vid vilka behandlades sammanlagt 92 paragrafer.

1.2.5 Samkommunstyrelsens personalsektion

Från 1.8.2019 och för resten av mandatperioden är personalsektionens sammansättning följande:

Ordinarie	Ersättare
Stefan Storholm	Sami Koskinen
Anna Björkskog	Kajsa Kouvo
Inger Englund	Elin Nylund

Stefan Storholm är sektionens ordförande och Anna Björkskog vice ordförande.

Direktör Max Gripenberg fungerar som sektionens föredragande och rektor för utbildningstjänster Ann-May Pitkäkangas fungerade som protokollförare för perioden januari-mars 2020, därefter har förvaltnings- och personalchef Mathias Kass skött uppdraget som protokollförare.

Personalsektionen höll tre möten under 2020.

1.2.6 Samkommunens organisation

Samkommunen har tre resultatområden med budgetansvar. Resultatområdena är underställda samkommunens direktör Max Gripenberg och är rapporteringsskyldiga inför samkommunstyrelsen.

- Resultatområdet Samkommunens förvaltning leddes av samkommunens direktör Max Gripenberg fram till mars 2020. Från april 2020 ledes administrationen av förvaltnings- och personalchef Mathias Kass medan samkommunens direktör till övriga delar leder samkommunens förvaltning.
- Resultatområdet Utbildningstjänster ledes av rektor Ann-May Pitkäkangas
- Resultatområdet Lärande ledes av rektor Anna-Lena Forsman

Resultatområdena Utbildningstjänster och Lärande handhar samkommunens utbildningsverksamhet inom andra stadiets yrkesutbildning. Resultatområdet Samkommunens förvaltning handhar samkommunens administrativa uppgifter samt producerar stödtjänster för utbildningsverksamheten.

Samkommunens direktör tillsammans med förvaltnings- och personalchefen, de bägge rektorerna samt en av personalen utsedd representant utgör samkommunens ledningsgrupp.

Samkommunen har ett dotterbolag, OptimaPlus Ab, under ledning av verkställande direktör Rune Nyman.

1.3 Den allmänna ekonomiska utvecklingen och utvecklingen inom samkommunens område

Den ekonomiska verksamheten påverkades på ett betydande sätt av coronapandemins framfart i samhället. Coronapandemin medförde en djupdykning för företagen i Österbotten och Mellersta Österbotten under våren 2020. Enligt konjunkturbarometern Business Panel (11/2020) har det ekonomiska läget förbättrats bland Österbottens handelskammars medlemsföretag. Bottennoteringarna är i huvudsak förbi och flertalet mätare pekar uppåt dock så att mätaren för orderstocken ännu pekar försiktigt nedåt. Det största enskilda hotet är fortfarande otillräcklig efterfrågan. Den har minskat med två procentenheter sedan våren 2020. Bristen på yrkeskunnigt folk, som varit en flaskhals under de senast åren, lindrades något i våras då coronakrisen bröt ut. Den senaste konjunkturbarometern visar nu att bristen på yrkeskunnigt folk ökar igen.

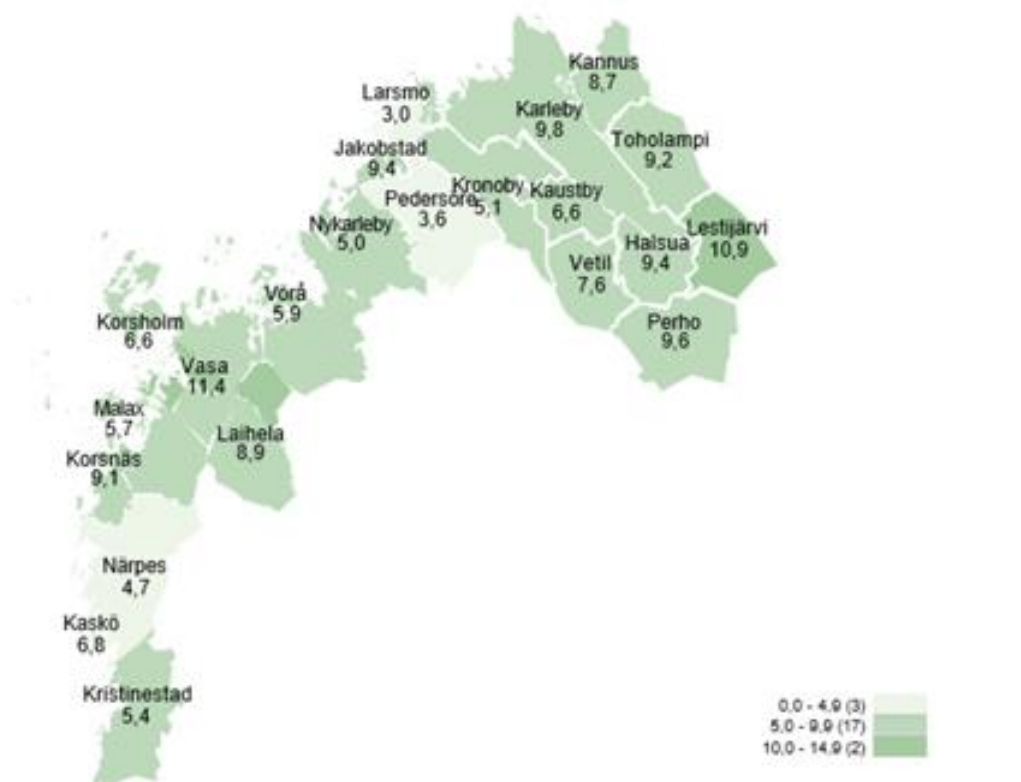
Coronapandemin har bidragit till en tydlig tudelning inom företagsfältet. Det finns fortfarande tiotals företag vars situation och utsikter ser ljusa ut. Men utfallet av mätarna med klara minusförtecken visar ändå att antalet företag med sämre utveckling är fler.

Andelen arbetslösa arbetssökande av arbetskraften enligt NTM-central

ANM Arbetsförmedlingsstatistik / Arbets- och näringsministeriet, Arbetsförmedlingsstatistik

Andelen arbetslösa arbetssökande av arbetskraften enligt kommun

För det s.k. Optima-området, bestående av Optimas medlemskommuner, ser statistiken för januari 2021 ut enligt följande:

Kommun	Arbetskraft	Arbetslösa arbetssökande, % av arbetskraften	Män	kvinnor	Långtidsarbetslösa	Lediga jobb
Karleby	21 737	9,8	1269	868	543	2444
Kronoby	3013	5,1	82	71	31	12
Larsmo	2410	3,0	41	32	12	21
Pedersöre	5261	3,6	113	78	37	47
Jakobstad	8666	9,4	501	314	173	312
Nykarleby	3444	5,0	96	76	30	25
Vörå	3011	5,9	120	59	50	18

Arbetslösa arbetssökande och lediga jobb enligt kommun i slutet av januari 2021
Källa: NMT-Centralen, Österbotten

1.4 Studerande och studerandeår

Enligt nuvarande finansieringssystem för yrkesutbildningen får utbildningsanordnarna statsfinansiering utgående från antal studerandeår, antal avlagda examensdelar och examen, placering i vidarestudier och arbetsliv efter examen samt utgående från feedback från studerande. Tidigare baserade sig finansieringen på antal studerande. Ett studerandeår är 365 dagar-28 dagar (ferieperiod omfattande 4 veckor). Den studerande beaktas som grund för finansiering och genererar studerandeår endast till den del det är fråga om studiedagar som har överenskommit om i den personliga utvecklingsplanen för kunnande (PUK).

Under hösten 2020 har undervisnings- och kulturministeriet granskat utbildningsanordnarnas minimiantal studerandeår. Denna granskning innebär att samkommunens minimiantal studerandeår i anordnatillståndet sänktes från 1198 till 1164. Ändringen träder ikraft år 2021. Av dessa kan högst 126 studerandeår genereras inom krävande särskilt stöd. Därutöver har 26 studerandeår beviljats för examensinriktad arbeidskraftsutbildning år 2020. Tillsammans utgör de 1202 studerandeåren Optimas målinriktade antal studerandeår.

Förverkligat antal studerandeår 2020 = 1 252 (31.12.2020).

Den nuvarande lagstiftningen gör inte längre skillnad på unga och vuxna studerande, inte heller på utbildningsform. Studerande genomför nu sin utbildning via utbildningsavtal eller läroavtal, eller en kombination av dessa.

Under kalenderåret har följande hemorter varit representerade av de studerande:

Optima-området		
Jakobstad	564	28,4 %
Karleby	94	4,7 %
Kronoby	156	7,8 %
Larsmo	241	12,1 %
Nykarleby	239	12,0 %
Pedersöre	419	21,1 %
Vörå	63	3,2 %
	1776	89,3 %
Övriga kommuner	212	10,7 %
	1988	100,0 %

Under året har Optima haft studerande med sammanlagt 35 olika modersmål.

1.5 Samkommunens personal

Samkommunen hade vid årsskiftet en aktiv personalstyrka på 236 personer. Antalet årsverken uppgår till 200,1. Anställningarna är heltids- och deltidsanställningar i huvudsyssla, och av dessa finns såväl anställningar tillsvidare som visstidsanställningar. Personalens antal har ökat med 16 personer sedan föregående årsskifte. Merparten av de nyanställda har inlett sitt arbete i samkommunen under hösten, till följd av den tilläggsfinansiering som erhållits av undervisnings- och kulturministeriet.

Personalkostnader:

1 000 €	2020	2019
Löner och arvoden	8 710	8 643
Personalersättningar	-82	-119
	8 628	8 524
Lönebikostnader		
Pensionskostnader	1 705	1 677
Övriga lönekostnader	354	251
	2 059	1 928
Totalt	10 687	10 453

Löner, arvoden och lönebikostnader utgör 70,5% (68,32 % år 2019) av de totala verksamhetskostnaderna år 2020.

Ett nytt allmänt kommunalt tjänste- och arbetskollektivavtal trädde ikraft år 2020. Under avtalsperioden höjs lönerna genom två allmänna förhöjningar. I avtalsperioden ingår också en lokal justeringspott som betalas år 2021. Den första allmänna förhöjningen inföll 1.8.2020 och uppgick till 1,22%. Den andra förhöjningen inföll år 2021.

Under år 2020 har samkommunen erhållit tilläggsfinansiering från undervisnings- och kulturministeriet som är avsedd för att anställa personal som stöder undervisningen och handledningen samt utvecklar lärmiljöerna.

Ytterligare information om personalen år 2020 ges i en separat personalrapport.

1.6 Miljöaspekter

Miljöpolicy

Samkommunen har en miljöpolicy, som berättar om våra avsikter och ställningstaganden i miljöfrågor inklusive åtagande om ständiga förbättringar, förebyggande av föroreningar och följande av lagar och andra krav.

Utgående från miljöpolicy och konstaterade miljöaspekter utarbetas miljömål med åtgärder som dokumenteras i PRO24 och utförs och följs upp.

Alla delar vid Optima, drivs och utvecklas med hänsyn till de förutsättningar som ett hållbart samhälle kräver. Detta innebär att all verksamhet ska genomsyras av långsiktighet när det gäller ekologi och ekonomi. Det gör vi för att nuvarande och kommande generationer ska leva i en hälsosam och god miljö.

Systematik och kontinuitet i det dagliga arbetet

- Vi fostrar våra studerande till miljötänkande, hållbar utveckling samt produktion med miljöhänsyn.
- Vi utbildar personal och studerande för bättre återanvändning och avfallshantering.
- Vi minskar användningen av farliga kemikalier och använder miljömärkta produkter då det är möjligt.
- Vi optimerar vår användning av energiresurser.
- Vi ställer miljökrav på våra entreprenörer och leverantörer.
- Vi arbetar med att ständigt förbättra vår miljöprestanda genom uppföljning av våra aktuella och mätbara miljömål.
- Vi identifierar och bedömer risker, upprättar åtgärdsplaner och följer upp effekterna. Allt i programmet PRO24.
- Vi dokumenterar utvecklingsidéer, avvikelser och andra observationer i PRO24 och vidtar nödvändiga korrigerande och förebyggande åtgärder för att kontinuerligt förbättra verksamheten.
- Vi uppfyller lagar och andra krav och vill vara ett föredöme i miljöarbetet.

Ansvar

Arbetsgivaren har huvudansvaret för miljöfrågor, men miljöarbetet skall ske i samverkan med medarbetarna. Alla är skyldiga att aktivt delta i det systematiska miljöarbetet genom att uppmärksamma risker och brister samt ta ansvar för att förebygga direkta och indirekta miljöskador.

Miljöaspekter

Miljöutredning utförs vartannat år och år 2020 utfördes en utredning i enlighet med anvisningen. Utredningen identifierar miljöaspekter, dvs. saker som har en betydande miljöpåverkan i vår verksamhet. I miljöutredningen för år 2020 identifierades 8 miljöaspekter:

- Miljöaspekt 1: Miljöfostran för studerande
- Miljöaspekt 2: Upphandlingar
- Miljöaspekt 3: Gödselhantering
- Miljöaspekt 4: Användningen av växtskydd, dvs. bekämpningsmedel
- Miljöaspekt 5: Uppvärmning av fastigheterna
- Miljöaspekt 6: Avfallshantering
- Miljöaspekt 7: Kemikalier
- Miljöaspekt 8: Fordon och maskiner

Utgående från miljöpolicy och konstaterade miljöaspekter utarbetas miljömål med åtgärder. Under året har det inte förekommit miljöfrågor som har en väsentlig inverkan på samkommunens ekonomiska resultat eller ställning eller verksamhetsutveckling.

1.7 Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som inverkar på verksamhetens inriktning

Risk definieras som osäkerheten huruvida en möjlig händelse kan påverka måluppfyllelse. Risk mäts i termer av konsekvens och sannolikhet. Med riskhantering förstås de organisatoriska aktiviteter och rutiner som är avsedda att hantera de risker och möjliga skador som organisationen kan vålla eller drabbas av.

Optima använder sedan 1.1.2018 det webbaserade programmet PRO24 för det strategiska målarbetet (resultatmål och prestationsmål), observationer, riskbedömningar samt kemikaliehantering

Uppbyggnaden inom PRO24 utgår enligt följande kategoriseringar:

- Riskhantering utgående från ISO 9001 görs genom att identifiera risker och förbättringsmöjligheter i varje processbeskrivning med hjälp av processernas mätare och mål.
- Riskhantering utgående från ISO 45001 och 14001:
 - Fysikaliska risker
 - Olycksfallsrisker
 - Fysisk belastning
 - Kemiska och biologiska riskfaktorer
 - Psykosociala belastningsfaktorer
 - Maskinrisker
 - Miljörisker
 - Arbetsmiljörisker

Inom riskhanteringen identifierar vi och bedömer risker utgående från varje viktig process för att förebygga/eliminera/minimera sådant som kan hindra oss från att nå våra mål. Genom bedömning av sannolikhet och konsekvens identifieras de största riskerna varefter de åtgärdas. Åtgärderna dokumenteras och följs upp via nya analyser.

Under år 2020 har riskbedömningar av processerna utförts. Dessa finns dokumenterade i PRO24. I dessa identifierades inte några för verksamhetens inriktning särskilda risker. Den största risken och osäkerhetsfaktorn hänför sig till Corona-pandemins framfart. Åtgärderna som vidtagits i anslutning till corona-pandemin baserar sig på anvisningar och rekommendationer från social- och hälsovårdsmyndigheterna.

De centrala riskerna i verksamheten utgörs av risker i anslutning till personalen. Det ändrade finansieringssystemet och den fortgående coronapandemin är yttre faktorer som ökat riskerna. Även tillgången till kompetent personal har försvårats de senaste åren. Åtgärder för att stödja personalen utgörs av UUA-åtgärder, arbetsklimatundersökning, projekt inom välmående samt satsningar på hälsobefrämjande personalförmåner.

Samkommunen är för närvarande inte involverad i någon privaträttslig tvist. Samkommunen har i sitt dokument gällande små upphandlingar och offentlig upphandling gett anvisningar för förebyggande av mutor och korruption, bl.a kring hur gåvor och andra tjänster inte är tillåtna i dessa situationer.

1.8 Uppskattning av den sannolika kommande utvecklingen

Samkommunens ekonomiska utveckling har varit positiv under de senaste två åren. Nyckeltalen är på bra nivå och balansräkningen är stabil. Studerandeåren ökade år 2020 jämfört med år 2019. Budgeten för år 2021 visar ett årsbidrag på knappt 1,2 miljoner euro och ett blygsamt överskott efter avskrivningar.

Specialarrangemang som coronapandemin orsakar kan påverka samkommunens ekonomi som leder till ökade utgifter och/eller minskade intäkter samt gör det svårare att planera verksamheten och de studerandes studiegång.

En utdragen pandemi med tillhörande restriktioner får följder på andra stadiets yrkesutbildning i form av färre avlagda studieprestationer och yrkesprov samt eventuellt ökat antal studieavbrott. Detta innebär minskad statlig finansiering ifall studerandeprestationerna minskar.

Arbetslösheten i regionen är på en högre nivå än året innan. Andelen arbetslösa arbetssökande av arbetskraften inom Österbottens NTM-centrals område är dock den lägsta i Fastlandsfinland. Konsekvenserna av coronaviruset återspeglas speciellt i antalet permitterade. I slutet av januari var antalet heltidspermitterade 1 913 vilket innebär 1 333 fler än för ett år sedan. Antalet långtidsarbetslösa ökade med 705 personer jämfört med året innan.

2 Redogörelse för hur samkommunens interna tillsyn har ordnats

Den interna tillsynen har i uppgift att säkerställa att samkommunens verksamhet är ekonomisk och resultatrik, att de uppgifter som ligger till grund för besluten är tillräckliga och tillförlitliga och att man följer bestämmelserna i lag, myndighetsföreskrifter och de olika organens beslut samt att tillgångar och resurser tryggas. Den interna tillsynen skall förverkligas som en del av samkommunens lednings-, planerings- och styrningspraxis.

Samkommunstyrelsen ansvarar för ordnandet av den interna tillsynen, och skall i verksamhetsberättelsen redogöra för hur den interna tillsynen och den riskhantering som ingår i denna har ordnats i samkommunen, huruvida man observerat brister i kontrollen under den avslutade räkenskapsperioden och på vilket sätt man har för avsikt att utveckla den interna tillsynen under gällande ekonomiplaneringsperiod.

Redovisningsskyldiga är enligt kommunallagen ledamöterna i organen samt de ledande tjänsteinnehavarna inom organets uppgiftsområde. En redovisningsskyldig ledande tjänsteinnehavare har särskilt ansvar för utformandet av den interna tillsynens uppbyggnad och den interna tillsynens kontinuitet inom sitt uppgiftsområde.

Revisionens målsättning är att kontrollera att den interna tillsynen är ordnad på ett ändamålsenligt sätt. Samkommunstyrelsen ansvarar ytterst för ordnandet av den interna tillsynen. Alla de organ och tjänsteinnehavare som beviljats befogenhet att disponera över samkommunens tillgångar och som fungerar som myndigheter för genomförandet ansvarar för den interna tillsynen.

Under året har fokus varit på omstrukturering av ledningsgruppsarbetet samt uppföljningen av de ärenden som behandlas och rapporteras där. Ett annat område som fokus legat på är personalförvaltningen med anledning av att en integrering skett mellan HR-programmet och löneprogrammet. Detta har lett till nya anvisningar och instruktioner till den del den personliga insatsen kvarstår.

Inom ekonomiförvaltningen har såväl samkommunens ledning som rektorerna och övriga verksamhetsansvariga tillgång till daglig uppföljning av det ekonomiska läget. Inom ramen för verksamhetssystemet granskas och förbättras olika verksamhetsrutiner och anvisningar kontinuerligt. Den interna kontrollen utvecklas under ekonomiplaneringsperioden utgående från samkommunens direktiv för den interna tillsynen. Ett system för riskidentifieringar via programmet PRO24 används, vilket innebär att samtliga ansvarspersoner gör riskbedömningar i programmet för sin egen verksamhet. Uppföljning av analyserna görs av ledningsgruppen.

Som förberedelse för den årligen återkommande externa revisionen för certifiering av verksamheten gjordes en intern auditering den 26.1. extern revision av verksamheten utfördes 30-31.3 enligt ISO 9001:2015 av Bureau Veritas.

Det har under det gångna räkenskapsåret inte konstaterats föreliggande behov av eventuellt anordnande av intern revision på något delområde.

3 Räkenskapsperiodens resultatanalys och finansiering av verksamheten

3.1 Resultaträkning och nyckeltal

Av verksamhetsbidraget, årsbidraget och räkenskapsperiodens resultat framkommer om de inkomster som periodiserats på räkenskapsperioden räcker till för de periodiserade utgifterna.

Resultaträkningens poster

RESULTATRÄKNING 1.1.-31.12.2020	Bokslut	Bokslut
1000 €	2020	2019
Verksamhetens intäkter	17 011	16 684
Finansiering av yrkesutbildning	15 282	14 271
Övriga intäkter	1 729	2 413
Förändring av produktlager	41	-32
Verksamhetens kostnader	-15 148	-15 301
Verksamhetsbidrag	1 904	1 351
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	2	2
Övriga finansiella intäkter	5	2
Räntekostnader	-16	-11
Övriga finansiella kostnader	-3	-2
	-12	-8
Årsbidrag	1 892	1 342
Avskrivningar	-1 123	-1 138
Extraordinära poster		
Extraordinära intäkter		
Räkenskapsperiodens resultat	769	204
Ökning/minskn av avskrivn.diff.	79	79
Ökning/minskn.av inv.res.		
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	848	283

RESULTATRÄKNINGENS NYCKELTAL	2020	2019
Förverkligat antal studerandeår	1252	1128
* genom utbildningsavtal	906	906
* genom läroavtal	346	222
Antal avlagda examina	491	562
* grundexamen	386	420
* yrkesexamen	104	61
* specialyrkesexamen	1	81
Antal studerande		
* grund- och handläggande utbildning		
* läroavtalsutbildning		
Verks.intäkter/verks.kostnader (%)	112,6 %	108,8 %
Årsbidrag/avskrivningar (%)	168,5 %	117,9 %
Avskrivningar/verks.intäkter (%)	6,6 %	6,8 %

Den statliga finansieringen för utbildningsverksamheten uppgår till 15,282 milj. euro vilket är 1 011.000 euro mer jämfört med föregående år. Finansieringen uppgår till 89,8 % av de sammanlagda verksamhetsintäkterna, andelen är 4,3 procentenheter högre än föregående år.

Personalkostnadernas andel av de totala verksamhetskostnaderna är 70,5 % jämfört med 68,3 % föregående år. Totalsumman för personalkostnaderna uppgår till 10,687 milj. euro.

Köptjänsterna minskade med 225 000 euro år 2020 och andelen av de totala verksamhetskostnaderna är 1,3 procentenheter lägre än föregående år. Den procentuella andelen är 11,9 %. Totalsumman för köptjänsterna uppgår till 1,805 milj. euro.

Köp av material och förnödenheter utgör 12,5 % (13,9% 2019) av de totala verksamhetskostnaderna, beloppet är 154.000 euro lägre än under fjolåret. Totalsumman för anskaffningarna är 1,900 milj. euro.

Understöd och bidrag samt övriga verksamhetskostnader: Hyror, fastighetsskatter, understöd till läroavtalsstuderande m.fl. kostnader utgör 5,0 % av de totala verksamhetskostnaderna och är på samma nivå som föregående år. Totalsumman för kostnaderna uppgår till 756.000 euro.

Verksamhetsbidraget, som visar resultatet från den egentliga verksamheten, är 1.904.000 euro, vilket är 554.000 euro mer än det föregående årets verksamhetsbidrag.

Årsbidraget, som är resultatet efter att ränteintäkter och –kostnader beaktats, uppgår till 1.892.000 euro.

Räkenskapsperiodens resultat är 769.000 euro. Resultatet belastas av de planenliga avskrivningarna på 1.123.000 euro. Noteras bör även att den under år 2020 erhållna tilläggsfinansiering (projektbidrag) från undervisnings- och kulturministeriet intäktsförts i resultatet för år 2020 till skillnad från år 2019. Kostnaderna uppstår 2021. Detta förbättrar resultatet för år 2020 med ca 477 000 euro.

Efter avskrivningsdifferenserna på 79.000 euro gör samkommunen ett överskott på 848.000 euro för räkenskapsperioden, vilket är 565.000 euro bättre än föregående år.

- **Sammandrag av resultatet**

Nedan jämförs bokslutsutfallet år 2020 med utfallet år 2019, utgående från resultaträkningen.

Intäktsutvecklingen 2019-2020, bokslutsjämförelse

1000 €	BS-19	BS-20	differens	diff. %
Finansiering av yrkesutbildning	14 271	15 282	1 011	6,6
Försäljningsintäkter	1 251	726	-526	-72,4
Avgiftsintäkter	114	64	-50	-78,5
Understöd och bidrag	621	681	60	8,7
Övriga verksamhetsintäkter	426	259	-167	-64,7

Yrkesutbildningen och den statliga finansieringen av denna ändrades 1.1.2018 och har ett helt nytt upplägg. Då finansiering tidigare getts som enhetspris per studerande inom den grundläggande yrkesutbildningen och inom läroavtalsutbildning samt som statsunderstöd för yrkesinriktad tilläggsutbildning finansieras nu utbildningsanordnarna via basfinansiering (målinriktat antal studerandeår), prestationsfinansiering (avlagda examen och examensdelar) och strategifinansiering. Finansieringen för yrkesutbildningen för bokslutsåren 2019 och 2020 följer motsvarande upplägg. Den statliga finansieringen av yrkesutbildning år 2020 är 1 011.000 euro högre än i bokslutet 2019. Den procentuella andelen av de totala intäkterna, 89,8 %, är 4,3 procentenheter högre än år 2019.

Posten "försäljningsintäkter", som har minskat med 526.000 euro, beror av att beredskapslagarna togs i bruk i mars 2020, vilket innebär att försäljning inom matproduktion & café samt kundarbeten upphörde fram till augusti 2020 och fortsatte i mindre omfattning än normalt fram till årets slut.

Förändring av produktlagret 2019 – 2020, bokslutsjämförelse:

1000 €	BS-19	BS-20	differens	diff. %
Förändring i lager	-32	41	73	179,2

Förändringen av produktlager, som är en post i resultaträkningen mellan intäkter och kostnader, hänförs till byggande och försäljning av egnahemshus.

Kostnadsutvecklingen 2019 – 2020, bokslutsjämförelse:

1000 €	BS-19	BS-20	differens	diff. %
Löner och arvoden	-8 525	-8 628	-104	1,2
Pers.bikostnader	-1 928	-2 059	-130	6,3
Köp av tjänster	-2 031	-1 805	226	-12,5
Material, förnödenheter och varor	-2 053	-1 900	154	-8,1
Understöd och bidrag	-67	-51	16	-32,2
Övriga verksamhetskostnader	-697	-706	-9	1,3

Personalkostnaderna ökade med 104.000 euro jämfört med föregående år. Lönebikostnaderna för 2020 blev 6,3 % högre än år 2019. Såväl antalet anställda som antalet årsverken är flera år 2020 jämfört med föregående verksamhetsår. Ökningen av personalkostnaderna hänför sig främst till den ökade tilläggsfinansiering som erhållits under året och som är kopplat till anställande av projektpersonal knutet till undervisningen.

Köptjänsterna minskade med 226.000 euro jämfört med det föregående året. Kostnaderna för inköp av material och förnödenheter minskade med 154.000 euro. Posten understöd och bidrag minskade med 16.000 euro medan övriga verksamhetskostnader ökade med 9.000 euro.

Samkommunens verksamhetsbidrag uppgår till 1.904.000 euro vilket är 554.000 högre än år 2019.

Räntenivån hålls fortsättningsvis på en låg nivå, vilket syns i de finansiella posterna. Ränteintäkterna och de övriga finansiella intäkterna var på föregående årsnivå. Räntekostnaderna för långfristiga lån ökade eftersom ett nytt långfristigt lån lyftes under året med anledning av investeringsprojektet i H-delen på Trädgårdsgatan 30 i Jakobstad.

Årsbidraget bör vara större än avskrivningarna för att den egna finansieringen skall räcka till, dvs. årsbidragets andel av avskrivningarna borde vara mer än 100 %. Förhållandet mellan årsbidraget och avskrivningarna år 2020 var 168,5 %.

De planerliga avskrivningarna för år 2020 är 15.000 euro lägre än år 2019.

Efter avskrivningsdifferens 79.000 euro uppvisar samkommunen ett överskott år 2020 på 848.000 euro, vilket ökar på det egna kapitalet i balansen. År 2019 uppgick överskottet till 283.000 euro.

Resultatet i förhållande till budgeten analyseras i kapitel 8.5.

3.2 Finansiering av verksamheten

- Grunderna för finansiering av yrkesutbildning

Utbildningsanordnarnas statliga finansiering för finansåret utgår från det anslag för yrkesutbildning som tilldelas undervisnings- och kulturministeriet i statsbudgeten. Finansieringsdelarna är basfinansiering, prestationsfinansiering och genomslagsfinansiering. En del av det totala budgetanslaget för yrkesutbildning avdelas för strategifinansiering som kan utdelas under året. Summan pengar som de olika finansieringstyperna genererar är beroende av statsanslaget för yrkesutbildning i statsbudgeten samt hur många studerandeår och hur mycket prestationer som presteras totalt på nationell nivå.

Det nuvarande finansieringssystemet var tänkt att slå fullt ut år 2022, på så sätt att basfinansieringens andel fram till dess gradvis minskas, medan andelarna för prestationsfinansieringen och genomslagsfinansieringen ökar. Enligt planen för finansieringssystemets övergångsperiod skulle finansieringsdelarna för år 2021 ha varit 60%-30%-10% (enligt tabellen nedan) men regeringen föreslog för riksdagen den 15.10.2020 att finansieringsförhållandena bibehålls på 2020-års nivå. Beslutet blev också att finansieringssystemet fryses enligt 2020 års fördelning.

De kalkylerade finansieringsandelarna utvecklas enligt följande:

	2018	2019	2020	2021
basfinansiering	95 %	95 %	70 %	70 %
prestationsfinansiering	5 %	5 %	20 %	20 %
genomslagsfinansiering	0 %	0 %	10 %	10 %

- **Basfinansiering**

Basfinansieringen utgår från det fastslagna minimiantal studerandeår som anges i anordnar-tillståndet och garanterar en grundfinansiering för utbildningsanordnaren. I tillståndet, från 14.12.2018, är minimiantalet 1198 studerandeår, varav högst 126 får användas för utbildningar inom krävande särskilt stöd. Från år 2021 är minimiantalet 1164 studerandeår. Utöver dessa studerandeår kan utbildningsanordnarna för finansåret ansöka om tillägg till studerandeåren för olika ändamål (såväl ospecificerade som direkt riktade) samt om behovsprövad höjning av basfinansieringen. Minimiantalet studerandeår plus tilläggsåren utgör tillsammans det målinriktade antalet studerandeår. År 2020 uppgick det målinriktade antalet studerandeår för samkommunen till 1202.

En del av basfinansieringen delas ut via ansökan under finansåret. Detta sker genom s.k. tilläggsprestationsbeslut och rättelsebeslut. Avsikten är att man under året ska kunna svara på akuta och oförutsedda behov av utbildningsinriktningar. Under finansåret kan efter ansökan även en höjning av basfinansieringen beviljas av särskilda skäl som hänför sig till utbildningsanordnarens verksamhet.

Basfinansieringen för år 2020 har beräknats på basis av studerandeantal och de siffror som rapporterats till Statistikcentralen för år 2018. En studerande är inte längre = ett studerandeår. Ett studerandeår är numera, 365-28 dagar (4 veckor lov som inkluderas i finansieringen + sport- och jullov).

- **Prestationsfinansiering**

Prestationsfinansieringen baseras på avlagda examen och examensdelar – finansieringen ska styra och uppmuntra till att effektivisera läroprocesserna och avläggande av examen och examensdelar enligt målsättningarna. Prestationerna poängsätts enligt typ av examen, tidigare examen och kostnadsgrupp. Studerande inom krävande särskilt stöd omfattas inte av prestationsfinansieringen.

- **Genomslagsfinansiering**

En del av genomslagsfinansieringen var tänkt att fördelas enligt den nationella arbetslivsresponsen. Ibruktagningen av denna har dock framskjutits till den 1.7.2021. Fördelningen av genomslagsfinansieringen för år 2020 fördelas så att 1/3 utgår från studeranderesponsen och 2/3 på basis av hur studeranden sysselsätts efter examen. Studerande inom krävande särskilt stöd omfattas inte av genomslagsfinansieringen.

- **Strategifinansiering**

Undervisnings- och kulturministeriet beviljade också Optima under år 2020 strategifinansiering på sammanlagt 70 000 euro.

- **Tilläggsfinansiering**

Undervisnings- och kulturministeriet har också under år 2020 beviljat Optima totalt 708 957 euro i tilläggsfinansiering. Finansieringen har beviljats bl.a för "förbättrande av kvaliteten på undervisningen och handledningen, utveckling av lärmiljöerna, förbättrande av utbildningsanordnarnas kunskapsledning. Finansieringen gäller för år 2020-2021. En del av finansieringen hänför sig till extra kostnader föranledda av coronapandemin.

- **Finansieringsbeslut**

Information gällande studerandeår, prestationer och sysselsättning samlas in av undervisnings- och kulturministeriet via den nationella databasen Koski och via Statistikcentralen.

År 2020 utgjorde den statliga finansieringen 89,8 % av Optimas totala verksamhetsintäkter.

- **Övrig finansiering**

Medlemskommunerna finansierar inte samkommunens drifts- eller investeringskostnader. Den övriga finansieringen av verksamheten år 2020 (10,2 %) kommer från försäljningsintäkter (4,3 %), avgiftsintäkter (0,4 %), understöd och bidrag (till största del projektbidrag, 4,0 %) och övriga intäkter (1,5 %).

3.3 Finansieringsanalys och nyckeltal

FINANSIERINGSANALYS	2020	2019
1000 €		
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	1 892	1 342
Extraordinära poster		
Korrektivposter		
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringsutgifter	-3 729	-477
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva		
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-1 837	866
Kassaflödet för finansieringens del		
Förändringar i lånebeståndet	1 800	-551
Ökning av långfristiga lån	2 800	
Minskning av långfristiga lån	-700	-200
Förändring av kortfristiga lån	-500	-351
Ökning av kortfristiga lån	200	
Förändringar i eget kapital		
Övriga förändringar av likviditeten	175	473
Förändringar av förvaldade medel och kapital	-3	6
Förändringar av omsättningstillgångar	-53	31
Förändring av fordringar	207	-140
Förändring av räntefria skulder	24	575
Kassaflödet för finansieringens del	1 975	-78
Förändring av likvida medel	138	788
Likvida medel 31.12	1 215	1 077
Likvida medel 1.1	1 077	290
FINANSIERINGSANALYSENS NYCKELTAL	2020	2019
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år (1000 €)	1132	3474
Intern finansiering av investeringarna	51 %	282 %
Låneskötselbidrag	1,6	2,4
Likvida medel (1000 €)	1 215	1 077
Likviditet (kassadagar)	29	26

Finansieringsanalysen beskriver samkommunens totalekonomi. Penningströmmarna uppdelas i kassaflödet av den egentliga verksamheten och kassaflödet av finansiella händelser. Summan av dessa visar det totala kassaflödet. Ett positivt kassaflöde ökar samkommunens egna tillgångar.

Samkommunens **totala kassaflöde**, dvs. förändringen av kassamedel, år 2020 var 138.000 euro.

Investeringarnas interna finansieringsgrad, 51 %, visar att årsbidraget inte räckte till för att finansiera investeringarna.

Låneskötselbidraget uppgick till 1,6. Låneskötselbidraget visar om den interna finansieringen räcker till för räntor och amorteringar på främmande kapital. De internt tillförda medlen räcker till för skötseln av lånen om nyckeltalets värde är 1 eller större. Förmågan att sköta lånen är god när nyckeltalets värde överstiger 2, tillfredsställande när nyckeltalet är 1—2 och svag när nyckeltalets värde understiger 1.

Under år 2020 har långfristiga lån upptagits till ett belopp av 3 miljoner euro. Lånet hänförs till investeringsprojektet i H-delen vid fastigheten på Trädgårdsgatan 30 i Jakobstad.

Likviditeten uttrycks i kassadagar. Nyckeltalet anger hur många dagars kassautbetalningar som kan täckas med samkommunens likvida medel. Till likvida medel räknas finansiella värdepapper samt kassa- och banktillgodohavanden.

De likvida medlen vid årets slut var 138.000 euro högre än året innan. Antalet likviditetsdagar vid årets slut var 29. Kommuncertifikatprogrammet (likviditetslån = kortfristigt lån) utnyttjades kontinuerligt vid olika tillfällen under årets gång.

Med hjälp av nyckeltalet **Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år** för bokslutsåret och de fyra föregående åren kan man följa upp självfinansieringen av investeringar under en längre tid. Självfinansieringskravet uppfylls om det sammanräknade kassaflödet från de olika åren är positivt i bokslutet för det senast avslutade räkenskapsåret. Verksamhetens och investeringarnas sammanräknade kassaflöde från de olika åren bör inte konstant ligga på minus.

4 Den finansiella ställningen och förändringar i den

AKTIVA	2020	2019	PASSIVA	2020	2019
1000 €					
A BESTÅENDE AKTIVA	20 523	17 917	A EGET KAPITAL	14 854	14 006
I Immateriella tillgångar	131	148	I Grundkapital	7 983	7 983
1 Immateriella rättigheter	131	148	V Överskott från tidigare år	6 024	5 740
			VI Räkenskapsperiodens överskott/underskott	848	283
II Materiella tillgångar	20 299	17 680	B AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	1 325	1 405
2 Byggnader	18 836	15 982	1 Avskrivningsdifferens	1 325	1 405
3 Fasta konstruktioner och anlägg.	353	367			
4 Maskiner och inventarier	1 111	1 147			
5 Övriga materiella tillgångar					
6 Pågående nyanläggningar		184			
III Placeringar	92	90	D FÖRVALTAT KAPITAL	624	597
1 Aktier och andelar	92	90	2 Donationsfondernas kapital	624	597
B FÖRVALTADE MEDEL	573	543			
2 Donationsfondernas särsk. täckn.	573	543			
C RÖRLIGA AKTIVA	2 078	2 094	E FRÄMMANDE KAPITAL	6 370	4 546
I Omsättningstillgångar	381	328	I Långfristigt	2 700	600
1 Material och förmodenheter	104	92	2 Lån från fin.institut och försäkringsanstalter		
2 Varor under tillverkning	277	236	3 Lån från off.samf.	2 700	600
II Fordringar	482	689	II Kortfristigt	3 670	3 946
Fordringar, kortfristiga	482	689	2 Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	800	1 300
1 Kundfordringar	234	450	3 Lån från offentliga samfund	400	200
3 Övriga fordringar	205	195	5 Erhållna förskott	324	481
4 Resultatregleringar	43	44	6 Skulder till leverantörer	952	1 082
III Finansiella värdepapper			7 Övriga kortfristiga skulder	222	24
			8 Resultatregleringar	972	859
IV Kassa och bank	1 215	1 077			
III Finansiella värdepapper					
2 Placeringar i penningmarknadsinstr.					
	23 173	20 554		23 173	20 554

Samkommunens långfristiga lån 31.12.2020 består av lån på 2 700.000 euro från Keva och kommunfinans, upptagna för att finansiera samkommunens investeringar. De kortfristiga lånen 1,2 milj. euro innefattar likviditetslån 0,8 milj. euro via Nordea, samt 400.000 euro från Keva och kommunfinans för investeringar.

BALANSENS NYCKELTAL	2020	2019
Soliditet (%) = (eget kapital + frivilliga reserveringar + avskrivningsdifferens) / (totalt kapital - erhållna förskott)	71 %	77 %
Grundkapital (1000 €)	7 983	7 983
Grundkapitalandel (%) = grundkapital/ (totalt kapital - erhållna förskott)	35 %	40 %
Akkumulerat överskott (1000 €)	6 872	6 024
Relativ skuldsättningsgrad (%) = (främmande kapital - erhållna förskott) / verksamhetens inkomster	35,5 %	26,7 %
Skulder och ansvar i procent av driftsinkomsterna (%) =(främmande kapital - erhållna förskott) + hyresansvar/driftsinkomster	42,7 %	28,90 %
Lånestock (1000 €)	3 900	2 651
Egna lån för finansieringen av investeringar (1000 €)	2 700	600
Likviditetslån (1000 €)	800	1 300
Övriga kortfristiga lån (1000 €)	400	200
Lån som höjer grundkapital (kommunernas, 1000 €)	0	0

Med balansräkningens nyckeltal beskrivs finansieringsstrukturen i samkommunen, dvs. kapitalets fördelning mellan främmande kapital och eget kapital.

Soliditeten mäter samkommunens förmåga att bära underskott och dess kapacitet att klara av sina åtaganden på lång sikt.

Samkommunens soliditetsgrad är 71 %, vilket är 6 procentenheter sämre än året innan.

En genomsnittlig soliditetsgrad på 70 procent kan anses vara ett eftersträvarsvärt mål inom den kommunala ekonomin. En soliditetsgrad på 50 procent eller mindre innebär att kommunen har en betydande skuldbörda. I de samkommuner där det finns mycket medel att förmedla kan soliditeten vara betydligt lägre.

Den relativa skuldsättningsgraden, 35,5 %, visar hur stor del av driftsintäkterna som skulle behövas för att betala tillbaka det främmande kapitalet. Andelen har försämrats med 8,8 procentenheter jämfört med föregående år. Ju lägre värde nyckeltalet har, desto bättre möjligheter har samkommunen att klara av återbetalningen av skulder genom intern finansiering.

Grundkapitalets andel av balansens slutsumma var 35 % vid årets slut, och det **ackumulerade överskottet** ligger på 6,872 milj. euro efter att överskottet i resultaträkningen år 2020 har förts till balansen. Det ackumulerade överskottet ökar jämfört med det föregående året.

Ackumulerat överskott (underskott) utvisar i vilken mån samkommunen har ackumulerat överskott som kan användas under kommande år eller ackumulerat underskott som måste täckas under de kommande åren.

Med **lånestock** avses främmande kapital som samkommunen betalar ränta på. Samkommunens lånestock uppgår till 3.900 milj. euro, bestående av långfristiga lån från finansieringsinstitut (2,7 milj.), kortfristiga lån från finansieringsinstitut (0,4 milj.) och kassalån (0,8 milj. euro).

Några större händelser som påverkat balansen:

Aktiva:

- De materiella tillgångarna, vad gäller byggnader har ökat med 2,9 milj. € till följd av byggnadsprojektet inom matproduktionen i H-delen på Trädgårdsgatan, Jakobstad.
- Kassasituationen 31.12.2020 var 138.000 € mer än föregående år.

Passiva:

- Det långfristiga lånet från finansieringsinstitut har avkortats med 400.000 € utöver de planenliga amorteringarna på 200.000 €

5 Totala inkomster och utgifter

INKOMSTER			UTGIFTER		
1000 €	2020	2019	1000 €	2020	2019
Verksamhet			Verksamhet		
Verksamhetsintäkter	17 011	16 683	Verksamhetskostnader	15 148	15 301
Ränteutgifter	2	2	Räntekostnader	17	10
Övriga finansiella intäkter	5	2	Övriga finansiella kostnader	3	1
Extraordinära intäkter					
Investeringar			Investeringar		
			Investeringar	3 729	477
Finansieringsverksamhet			Finansieringsverksamhet		
Ökning av eget kapital	0	0	Minskning av långfristiga lån	-2 100	200
			Minskning av kortfristiga lån	300	351
Totala inkomster	17 018	16 687	Totala utgifter	17 097	16 340

6 Kommunkoncernens verksamhet och ekonomi

6.1 Dotterbolaget OptimaPlus Ab

Koncernbokslutet har sammanställts av ett dotterbolag, OptimaPlus Ab. Bolaget ägs till 100 % av samkommunen.

Dotterbolaget styrs av koncerndirektiv samt av koncernledningen och de anvisningar denna ger. Koncerndirektivet godkändes av samkommunstämmen den 18.12.2018.

Samkommunstyrelsen har i bolagets styrelse representerats av Stefan Storholm och Kajsa Kouvo under år 2020. Övriga styrelsemedlemmar har varit samkommunens rektor för utbildningstjänster Ann-May Pitkäkangas (styrelseordförande), rektorn för lärande, Anna-Lena Forsman samt Fredrik Sandelin (Concordia) som representant för arbetslivsorganisationerna.

Bolagets verksamhetsområde är att ordna och tillhandahålla arbetskraftspolitiska utbildningstjänster, trafik- och logistikrelaterade utbildningar samt övriga utbildnings- och konsulttjänster. Bolaget kan tillhandahålla andra arbetslivstjänster. Bolaget kan även äga, besitta och hyra ut fastigheter och lägenheter.

Målsättningar för bolagets verksamhet 2018—2020 fastslogs genom samkommunens budget och ekonomiplan för 2018—2020:

OptimaPlus Ab skall:

- stärka sin position på en fritt konkurrerande utbildnings- och tjänstemarknad genom utbildnings- och serviceverksamhet som inte kan bedrivas av moderbolaget, bredda produktsortimentet och öka marknadsandelarna.
- bli ett samkommunalt verktyg vid utbildningsexport och i arbetslivsserviceprojekt
- erbjuda samhället och arbetslivet ett bredare och mera kvalitativt sortiment av kortare, så kallade specialkompetensutbildningar
- svara mot NTM-centralens och TE-tjänsters skräddarsydda utbildningsbehov inom arbetskraftsutbildningen, i första hand i Österbotten men i förlängningen också på andra orter
- fungera flexibla och mera kostnadseffektiva i samarbetet med Optima samkommun i marknadsföring och försäljning av moderbolagets mångsidiga och kvalitativa resurser
- fungera som "arbetslivskännare" och samkommunsresurs i "trendspaning" och prognostisering genom aktiv interaktion och kommunikation med arbetslivet och de externa prognostiseringsinstrument som är tillgängliga.

Utfall:

- Verksamhetsåret 2020 förlöpte inte enligt plan och förväntningar. Orsaken till detta hittas i Covid-19 pandemin och medföljande problem och nedstängningar i samhället. Kursverksamheten avstannade nästan helt i mitten av mars och permitteringar bland personalen var ett faktum. Eftersom den enda vettiga lösningen var en övergång till nätkursverksamhet påbörjades planeringen och apparaturanskaffningen med omedelbar verkan. Permitteringarna blev inte långa eftersom materialanpassning och

inskolning/träning inför webbsändning kom igång i mitten av maj och testkurser hölls i slutet av maj. Produktionen kom igång, men vi hade ett ca. tre månaders produktionsbortfall, vilket naturligtvis har påverkat det ekonomiska resultatet stort.

- Produktsortimentet har trots problemen utökats med ett par kurstyper och fr.o.m. augusti 2020 kan vi kunnat erbjuda hela kurssortimentet som både närkurser vid Optima och som nätkurser, helt enligt kundens önskemål.
- Utbildningsexporten till Åland avstannade också under våren trots långtgående planer men diskussioner om samarbete och gemensamma utbildningslösningar förs alltjämt och vi inväntar nu bara lättnader i restriktionerna.
- Samarbetet med NTM-centralen och TE-tjänster har gått på sparlåga då genomförande av arbetskraftsutbildningar inte är lätta att genomföra under rådande omständigheter. Vi har fortfarande låga arbetslöshetssiffror vilket också gör rekryteringen av deltagare till rekryteringsutbildningarna svår.
- Flexibiliteten i samarbetet med moderbolaget har möjliggjort att en del av ungdomsutbildningens kurser har verkställts som köptjänst från dotterbolaget och i genomförandet av vissa examensinriktade examina har administrationssamarbete och resursdelning varit möjlig.
- Utbildarresurserna som köpts från samkommunen i form av köptjänster har inte varit omfattande under 2020 p.g.a. att lärarna övergått till årsarbetstid och förändringarna inte varit helt lätthanterliga. Eftersom kursverksamheten gått på sparlåga under pandemin har resursbehovet inte varit särskilt stort.
- Under året har 2 207 personer genomgått någon typ av certifikatutbildning eller kortare kurser, vid sammanlagt 142 ordnade kurstillfällen. Jämfört med år 2019 har vi i kursantal en minskning om -26% och i deltagarantal en minskning på -40%. Detta beskriver också det ekonomiska kärnproblemet under året, dvs. att vi p.g.a. pandemin varit tvungna att genomföra "halvfyllda" kurstillfällen.
- Dessutom har 39 personer under 717 elevarbetsdagar vid OptimaPlus Ab genomgått en anpassad, icke examensinriktad arbetskraftsutbildning inom kategorin "industriellt arbete" eller "teknisk merkantil kurs".
- 27 personer har dessutom under 1694 elevarbetsdagar vid OptimaPlus Ab genomgått två anpassade, icke examensinriktade arbetskraftsutbildningar inom kategorin "industriellt arbete" eller "teknisk merkantil kurs".

Bolaget har inte gjort investeringar under bokslutsåret.

OptimaPlus har under år 2020 haft fyra anställda: en VD (deltidsanställd fr.o.m. 1.8.2019) och två heltidsanställda kurskoordinatorer inom kursverksamheten samt en egen utbildare/lärare. Utbildar- och stödtjänster har också köpts från moderbolaget och från externt håll.

Vi hoppas på en snabb återgång till normal samhällssituation då bolaget kan förväntas ha en stabil verksamhet och mera förutsägbar ekonomi. Som situationen nu varit, har all kapacitet gått åt till att anpassa verksamheten till rådande krav och restriktioner och den mera långtgående prognostiseringen har vilat i väntan på normalisering.

Utvecklings- och förbättringsarbete medför alltid kostnader, men är nödvändigt för att trygga bolagets framtida existens och berättigande och för att framgångsrikt kunna erbjuda individer, organisationer och arbetslivet kvalitativ utbildning och arbetslivstjänster.

Bolaget följer och är en del av samkommunens verksamhetssystem. Bolaget arbetar därmed enligt samma målstyrnings- och riskhanteringsprinciper i PRO24 som moderbolaget.

Inga brister har upptäckts i den interna kontrollen under den gångna räkenskapsperioden.

6.2 Koncernbokslutet med nyckeltal

6.2.1 Koncernresultaträkning

KOMMUNKONCERNENS RESULTATRÄKNING		
1.1.-31.12.2020	2020	2019
1000 euro		
Verksamhetens intäkter	16 965	17 057
Förändring av produktlager	41	-32
Verksamhetens kostnader	-15 187	-15 588
Verksamhetsbidrag	1 819	1 436
Finansiella intäkter och kostnader	-12	-8
Ränteintäkter	2	2
Övriga finansiella intäkter	6	2
Räntekostnader	-17	-11
Övriga finansiella kostnader	-3	-2
Årsbidrag	1 806	1 428
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 123	-1 138
Avskrivningar enligt plan	-1 123	-1 138
Extraordinära poster	0	0
Extraordinära intäkter/kostnader	0	0
Räkenskapsperiodens resultat	683	290
Bokslutsdispositioner	79	79
Inkomstskatter		-23
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	763	346

KONCERNRESULTATRÄKNINGENS NYCKELTAL:

Verksamhetsintäkter / verksamhetskostnader (%)	111,7 %	109,4 %
Årsbidrag / avskrivningar (%)	160,8 %	125,4 %

6.2.2 Koncernens finansieringsanalys

FINANSIERINGSANALYS FÖR SAMKOMMUNKONCERNEN		
	2020	2019
1000 €		
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	1 806	1 428
Internt tillförda medel		-23
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringsutgifter	-3 729	-477
Finansieringsandelar		
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva		
Extraordinära poster		
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-1 923	928
Kassaflödet för finansieringens del		
Förändringar i lånebeståndet	1 800	-551
Minskning av långfristiga lån	-700	-200
Ökning av långfristiga lån	2 800	
Förändring av kortfristiga lån	-500	-351
Ökning av kortfristiga lån	200	
Förändringar i eget kapital	-3	
Övriga förändringar av likviditeten	263	418
Förändringar av förv.medel o. kapital	-3	6
Förändringar av oms.tillgångar	-53	31
Förändring av fordringar	385	-287
Förändring av räntefria skulder	-66	668
Kassaflödet för finansieringens del	2 060	-133
Förändring av likvida medel	138	795
Likvida medel 31.12	1 335	1 197
Likvida medel 1.1	1 197	412

FINANSIERINGSANALYSENS NYCKELTAL	2020	2019
Intern finansiering av investeringar (%)	-48 %	-300 %
Låneskötselbidrag	1,5	2,0
Likviditet (kassadagar)	32	28

6.2.3 Koncernbalansräkning

KOMMUNKONCERNENS BALANSRÄKNING 31.12.2019					
AKTIVA	2020	2019	PASSIVA	2020	2019
1000 €					
A BESTÅENDE AKTIVA	20 473	17 867	A EGET KAPITAL	16 220	15 540
I Immateriella tillgångar	131	148	I Grundkapital	7 983	7 983
1 Immateriella rättigheter	131	148	V Överskott från tidigare år	7 474	7 211
II Materiella tillgångar	20 299	17 680	VI Räkenskapsperiodens över/under:	763	346
2 Byggnader	18 836	15 982			
3 Fasta konstruktioner och anlägg.	353	367	Minoritetsandelar		
4 Maskiner och inventarier	1 111	1 147			
5 Övriga materiella tillgångar			B AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER		
6 Pågående nyanläggningar		184	1 Avskrivningsdifferens		
III Placeringar	42	40	2 Reserver		
1 Aktier och andelar	42	40			
			D FÖRVALTAT KAPITAL	624	597
B FÖRVALTADE MEDEL	573	543	2 Donationsfondernas kapital	624	597
2 Donationsfondernas särskilda täckr	573	543			
C RÖRLIGA AKTIVA	2 215	2 335	E FRÄMMANDE KAPITAL	6 417	4 609
I Omsättningstillgångar	381	328	I Långfristigt	2 700	600
1 Material och förnödenheter	104	92	2 Lån från fin.institut o förs. anst:		
2 Varor under tillverkning	277	236	3 Lån från offentliga samf.	2 700	600
II Fordringar	499	810	II Kortfristigt	3 717	4 009
			2 Lån från fin.institut o förs. anst:	800	1 300
Fordringar, kortfristiga	499	810	3 Lån från offentliga samfund	400	200
1 Kundfordringar	243	570	5 Erhållna förskott	324	481
3 Övriga fordringar	205	195	6 Skulder till leverantörer	955	1 093
4 Resultatregleringar	51	44	7 Övriga kortfristiga skulder	237	42
			8 Resultatregleringar	1 002	893
II Finansiella värdepapper					
IV Kassa och bank	1 335	1 197			
	23 260	20 745		23 260	20 745

KONCERNBALANSRÄKNINGENS NYCKELTAL		
	2020	2019
Soliditet (%)	70,7 %	76,7 %
Relativ skuldsättningsgrad (%)	35,7 %	24,5 %
Koncernens lånestock 31.12. (1000 €)	3 900	2 100

7 Åtgärder som gäller räkenskapsperiodens resultat

Samkommunstyrelsens förslag till åtgärder som gäller räkenskapsperiodens resultat samt bokslutsdispositioner:

Räkenskapsperiodens resultat är 683.167,09 euro.

Efter minskning av avskrivningsdifferenserna, och beaktande av inkomstskatten bildas räkenskapsperiodens överskott enligt följande:

Räkenskapsperiodens resultat	683.167,09
Minskning av avskrivningsdifferenserna	79.434,64
Inkomstskatter	0,00
Räkenskapsperiodens överskott	762 601,73

Överskottet överförs till balanskontot "överskott från tidigare år".

Budgetutfallet

8 Redogörelse för driftsekonomin utfall och hur målen uppnåtts

8.1 Resultatområden och -ansvar

Direktör Max Gripenberg är utgående från kommunallagen och samkommunens förvaltningsstadga redovisningsskyldig för samkommunstyrelsen för samkommunens verksamhet och ekonomi.

Verksamheten är indelad i tre resultatområden:

- Samkommunens förvaltning, där direktören är ansvarig för fastighetstjänster och matproduktion medan förvaltnings- och personalchefen Mathias Kass är ansvarig för administrationen fr.o.m. 30.3.2020.
- Utbildningstjänster, ansvarig: rektor Ann-May Pitkäkangas
- Lärande, ansvarig: rektor Anna-Lena Forsman

Vid utvärderingen av budgetens utfall analyseras hur

- a) målsättningarna för verksamheten har uppfyllts
- b) hur de ekonomiska målsättningarna har uppfyllts

De ekonomiska målsättningarna, med andra ord budgetens utfall, visar verksamhetens alla kostnader och intäkter.

Verksamhetsbidraget är bindande mot stämman och visar resultatet av den egentliga verksamheten.

8.2 Utvärdering av utbildningsenheten Optimas ekonomi och verksamhet

Resultatområdena Utbildningstjänster och Lärande sammanfattas som utbildningsenheten Optima.

Resultatområdet Utbildningstjänster, innefattar funktionerna

- marknadsföring, information och kommunikation
- antagning och studier
- strategier och planering
- studerandeservice

Resultatområdet Lärande, innefattar alla utbildningar, fördelade på olika team.

UTBILDNINGSENHETEN OPTIMA	Bokslut	Budget	Bokslut	Avvik.
Budgetens utfall 2019	2019	2020	2020	
1000 €				
Verksamhetens intäkter	15 851	16 073	16 563	490
Försäljningsintäkter enligt enh.pris				
Finansiering av yrkesutbildning	14 271	14 573	15 282	709
Övriga intäkter	1 580	1 500	1 281	-219
Förändring av produktlager	-32	-59	41	100
Verksamhetens kostnader	-11 456	-11 333	-11 441	-108
Verksamhetsbidrag	4 363	4 681	5 163	482

8.3 Utvärdering av ekonomi och verksamhet för samkommunens förvaltning

- Resultatområdet Samkommunens förvaltning, innefattar funktionerna Administration, Ekonomi och Planering, Fastighetstjänster samt Matproduktion och uthyrning.

Budgetens utfall 2019	Bokslut	Budget	Bokslut	Avvik.
SAMKOMMUNENS FÖRVALTNING	2019	2020	2020	
1000 €				
Verksamhetens intäkter				
Övriga intäkter	833	494	433	-61
varav:				
* administration, ekonomi och personal	145	87	64	23
* fastighetstjänster	108	40	39	-1
* matproduktion och uthyrning	580	367	329	-37
Verksamhetens kostnader	-3 845	-3 913	-3 702	211
varav:				
* administration, ekonomi och personal	-929	-1 061	-847	215
* fastighetstjänster	-1 910	-1 912	-1 984	-72
* matproduktion och uthyrning	-1 006	-939	-871	68
Verksamhetsbidrag	-3 012	-3 419	-3 269	150
Avskrivningar	-1 138	-1 160	-1 123	37
Enhetens resultat	-4 151	-4 579	-4 392	218

8.4 Utvärdering av övergripande mål

Optima har under året arbetat utgående från följande uppdrag och vision:

Vårt uppdrag är att

- förbättra regionens yrkeskompetens, svara på kompetensbehoven, utveckla arbets- och näringslivet samt främja sysselsättningen.
- erbjuda flexibla och effektiva utbildningar som främjar avläggandet av examina och examensdelar.
- ge möjlighet att påvisa yrkeskompetens oberoende av hur den förvärvats.
- lära ut färdigheter för företagande och upprätthållande av arbets- och funktionsförmågan.
- ordna utbildningar för studerande i behov av krävande särskilt stöd.
- stöda livslångt lärande och yrkesutveckling samt studerandenas utveckling till goda, harmoniska och bildade människor och samhällsmedlemmar.

Optimas uppdrag härleds utgående från lagen om yrkesutbildning 531/2017.

Vår vision 2025 är att

- Optima är med och gör regionen till den mest välmående och framgångsrika i landet.
- Optima erbjuder dig rätt individuell kompetens för dagens och framtidens arbetsliv.
- Optima är en växande utbildare under ständig utveckling.

Utgående från uppdraget, visionen, av ledningsgruppen gjord SWOT-analys samt de viktigaste kraven och förväntningarna från intressenterna ställdes följande övergripande mål för Optimas verksamhet år 2020. De övergripande målen styr resultatområdena och ansvarspersonerna fastställde prestationsmål för varje resultatmål. Här under redogörs för ledningsgruppens analys och vidtagna åtgärder för varje resultatmål.

Optima är med och gör regionen till den mest välmående och framgångsrika i landet.

Optima on mukana nostamassa alueen hyvinvointia ja menestystä Suomen parhaaksi.

- **Mål 2025:** Ett träffsäkert arbetslivssamarbete med fokus på att tillmötesgå arbetskraftsbehovet och förbättra sysselsättningen. Andelen studerande som har sysselsättning eller fortsätter med studier på tredje stadiet efter avlagd examen eller examendel är 100 %.
- Mål 2020:** Andelen studerande som avlagt examen eller examensdel 1.1-31.12.2019 och har sysselsättning eller studier på tredje stadiet är minst 90 % den 31.12.2020.
- Analys:** 59,8 % var sysselsatta och 23,5 % genomförde studier på tredje stadiet, totalt 83,3 %.
- Vidtagna åtgärder:**
Genomgång av Optimas processer utgående från Processmodellen för utbildning som ordnas på en arbetsplats. Utvecklingsarbete kring följande delprocesser har inletts: skötsel av kundrelationer, antagning och val av studerande, förutsättningar för lärande i arbetslivet, uppgörande av PUK, uppgörande och upprätthållande av avtal LA/UA, förvärvande av kunskande, påvisande av kunskande, responsprocesser. Utvecklingsteamet för yrkeskompetenser har påbörjat sin verksamhet enligt ett koncept för uppgifter och sammansättning. Fokus på karriärplanen i PUK.

Utökat samarbete med grundläggande utbildningens studiehandledare.
Fortsatt samarbete och utveckling av smidiga övergångar till tredje stadiet

Resultatmålet 2020 har inte uppnåtts.

- **Mål 2025:** Höga poäng i den arbetslivsrespons som kommer att ligga som grund för genomslagsfinansieringen med start från 2020.
Mål 2020: *Mål formuleras senare då nationella modellen för arbetslivsresponsen är klar.*
Analys: -

- **Mål 2025:** 35 % av de förverkligade studerandeåren presteras via läroavtal.
Mål 2020: 28 % av de förverkligade studerandeåren presteras via läroavtal under perioden 1.1-31.12.2020.
Analys: Trots pandemin och samhällets restriktioner, som har påverkat antalet pågående och nya läroavtal negativt i och med permitteringar och uppsägningar i arbetslivet, utgör de faktiska studerandeåren presterade via läroavtal 26,9 %.
Vidtagna åtgärder:
Riktad resurs för planeringsstöd, prognostisering och uppföljning av studerandeår och prestationer genererade via läroavtal.
Målinriktade studerandeår per kostnadsställe i Schoolday Dashboard, regelbunden genomgång.
Dispositionsplan för studerandeår inklusive studerandeårsmålsättningar utgående från prestationsbeslut utarbetade.
Kostnadskalkyl för studerandeår per bransch och examenstyp utarbetad.
Uppföljning av studerandeår och prestationspoäng samt resultat från nationella studeranderesponsen till LG och styrelsen.
Marknadsföringsforum arbetat med tydlig marknadsföring av läroavtal.

Resultatmålet 2020 har inte uppnåtts.

- **Mål 2025:** 20 % av studerandeåren presteras av nyfinländare.
Mål 2020: 15 % av de förverkligade studerandeåren presteras av nyfinländare (annan än finsk nationalitet och/eller annat modersmål än finska eller svenska) under perioden 1.1-31.12.2020.
Analys: Andelens studerandeår presterade av nyfinländare var 10,4 %.
Vidtagna åtgärder:
Utarbetad strategi för smidig övergång till arbetslivet i form av intensifierad handledning utgående från individuella behov under studierna och i slutförandet av studierna.
Genomgång och utveckling av process för ansökan, språkprov, antagning och inledande av studier.
Utvecklad rutin för användning av studier som stöder studiefärdigheter.
Intensifierat samarbete med TE-tjänster, ibruktagande av Koulutusportti.
Rekrytering av samhällskommunikatör.
Rekrytering av yrkescoach.

Resultatmålet 2020 har inte uppnåtts.

- **Mål 2025:** Andelen studieavbrott vid Optima är mindre än 4 %
Mål 2020: Andelen studieavbrott vid Optima är mindre än 4 % under perioden 1.1-31.12.2020.
Analys: Andelen studieavbrott var 3,9 %.
Vidtagna åtgärder:
 Samarbete med grundläggande utbildningen för att främja smidig övergång till andra stadiets yrkesutbildning. Åtgärdsplaner för främjande av närvaro finns utarbetade redan i övergångsskedet mellan grundläggande utbildningen och Optima.
 Uppdaterad rutin för process kring närvaro-frånvaro.
 Uppdaterad studerandevårdsplan och årsklockan, som underlättar förebyggande arbete för pedagogisk personal.
 Genomförande av Rennox-utbildning för studerande med hög frånvaro.
 Studerandestödteamen har inlett sin verksamhet.
 Konkretisering av Valma- och Valma sp-utbildningarna för grundläggande utbildningens studiehandledare.
 Bra samarbete med externa aktörer, bl.a. ungdomsverkstäder, social- och hälsovård.

Resultatmålet 2020 har uppnåtts.

Optima erbjuder dig rätt individuell kompetens för dagens och framtidens arbetsliv.

Optima tarjoaa asiakkaillemme oikeanlaista ja yksilöllistä osaamista nykypäivän ja tulevaisuuden työelämää varten.

- **Mål 2025:** Andelen studerande som lyckas förvärva den yrkesskicklighet de eftersträvar inom utsatt tid är 90 %.
Mål 2020: Minst 85 % av de som enligt fastställd studietid planeras bli klara under 2020 avlägger examen eller examensdel under året.
Analys: 73,8 % lyckades förvärva den eftersträvalda yrkesskickligheten inom utsatt tid. 403/545 avlade helexamen och 53/73 avlade delexamen. I och med pandemisituationen och samhällets restriktioner, har läroavtalens studietakt och avläggande av yrkesprov försvårats. Noteras bör att studerande inom utbildningsavtal och med en studierätt t.o.m. våren 2020, har avlagt examen enligt plan.
Vidtagna åtgärder:
 Fokus på den personliga tillämpningen och dokumentation i PUK. Månatlig granskning av teamledare.
 Ansvarsfördelning och process för kartläggning av behovet av särskilt stöd har förtydligats.
 En utredning om hur utbildningsplaneringen ska gå till för att fungera så bra som möjligt med tanke på studerandenas prestationer inom ekonomiskt hållbara ramar har genomförts. Utarbetad arbetsprocess, som utgör en checklista för följande moment i undervisningsplaneringen: arbetsdagar, resurseringar, periodiseringar, utbildningsutbud, schemaläggning, stödfunktioner, process för handledning.

Resultatmålet 2020 har inte uppnåtts.

- **Mål 2025:** Höga poäng i den studeranderespons som kommer att ligga som grund för genomslagsfinansieringen med start från 2020.
Mål 2020: Ett poänggenomsnitt på minst 4,0 per finansieringsfråga i såväl start- som slutenkät i den nationella studeranderesponsen samt en svarsprocent över 80 %.

Analys: Poängmedeltalet för finansieringsfrågor i den nationella studeranderesponsens startenkät är 4,08. Motsvarande poängmedeltal för slutenenkäten är 4,07. Gällande målsättningen att ha en svarsprocent över 80 % har målet inte uppnåtts varken i startenkäten (69,9 %) eller i slutenenkäten (53,1 %). En tydlig minskning i svarsprocenten kan noteras efter att automatisering av utskick av svarslänkar tagit i bruk. Innan automatisering besvarade studerande start- och slutenenkäten under handledning av personliga handledaren. Detta möjliggörs inte längre i och med anonymiserat automatutskick från nationell myndighet.

Vidtagna åtgärder:

Automatisering av utskick av svarslänkar för den nationella studeranderesponsens start- och slutenkät har tagits i bruk.

Utarbetad rutin för analys av resultaten från den nationella studeranderesponsen samt rutin för information till personal, studerande och arbetsliv via utvecklingsteam för yrkeskompetenser om resultaten. Examensspecifika resultatrapporter skapade i januari och juli/augusti.

Resultatmålet 2020 gällande poänggenomsnittet på finansieringsfrågorna har uppnåtts. Svarsprocenten på 80% har inte uppnåtts.

- **Mål 2025:** Studerandenas delaktighet i utvecklingen av utbildningarna är en naturlig del av utvecklingsprocesserna.

Mål 2020: Studerandekårens representanter deltar två gånger på våren och två gånger på hösten i arbetsmöten med ledningen. Deras uppgift är att bidra till utvecklingen av utbildningsverksamheten.

Analys: Studerandekåren har totalt 4 gånger under år 2020 deltagit i ledningsgruppens möten. Studerandekårens ärenden har diskuterats och beretts på studerandekårens månatliga möten.

Vidtagna åtgärder:

Studerandekåren deltagit i ledningsgruppens möten utgående från fastställd tidsplan. Studerandekåren fått eget mötes- och verksamhetsutrymme.

Studerandekåren har aktivt deltagit i olika utvecklingsprojekt, evenemang, temadagar och annan verksamhet som bidragit till utveckling av utbildningsverksamheten och verksamhet, som sker utanför den egentliga utbildningsverksamheten. Tutorutbildning.

Resultatmålet 2020 har uppnåtts.

- **Mål 2025:** Handleda studerande till finalplatser inom alla branscher i nationella tävlingar, t.ex. Taitaja-Mästare.

Mål 2020: Finalplatser i nationella tävlingar inom 10 branscher.

Analys: Taitaja/Mästare-finalen inhiherades pga Coronapandemin.

Vidtagna åtgärder:

Lotslärare inför Taitaja/Mästare-tävlingar utsedda.

Åtgärden utfördes inte under våren pga undantagstillstånd.

- **Mål 2025:** Fortsatt utbildningsgaranti inom utbildningarna för studerande i behov av krävande särskilt stöd.

Mål 2020: Fortsatt utbildningsgaranti enligt nuvarande praxis.

Analys: Varje studerande inom krävande särskilt stöd har efter genomförd utbildning en plan för kommande arbete, boende och fritid.

Vidtagna åtgärder:

Samarbete med FDUV och projektet Steget vidare, där målsättningen och innehållet kunnat matcha utbildningsanordnarens behov och det stödbehov målgruppen studerande inom krävande särskilt har efter genomförd utbildning.

Resultatmålet 2020 har uppnåtts.

Optima är en växande utbildare under ständig utveckling.

Optima on kasvava ja jatkuvasti kehittyvä koulutuksen järjestäjä.

- **Mål 2025:** Motiverade medarbetare som arbetar målinriktat med praktisk handlingskraft och yrkesstolthet.

Mål 2020: Minst ett utvecklingssamtal per anställd under året. Under samtalet dokumenteras i Sympa egna utvecklingsområden för nästkommande period och utbildningsplan.

Analys: Av Optima samkommuns medarbetare har 162 dokumenterade utvecklingssamtal i HR-programmet. Härtill har 25 personer har varit anställda mindre än 6 månader under år 2020 och dessa har deltagit i introduktion och/eller utvärderingssamtal inom ramen för provotid. Vi har även uppdagat brister i dokumentationen av medarbetarsamtal och kan konstatera att förda samtal är flera än de registrerade. Antalet anställda per den 31.12.2020 uppgick till 239 personer.

Vidtagna åtgärder:

I utvecklingssamtalet har lyfts fram det gemensamma målet för all personal vid Optima, vilket är att nå ökat kunskande om interna processer. I utvecklingssamtalet har också diskuterats vilka processer, som medarbetaren i första hand ska fokusera på. Pga. Coronapandemin har en del av de erbjudna utvecklingssamtalen avböjts av arbetstagaren.

Inom ramen för beviljad strategifinansiering 2019 har bland handledande och undervisande personal samt personal inom Utbildningstjänster genomförts ett kompetenstest gällande olika kärnprocesser. På basen av resultatet har under 2020 ordnats olika fortbildningar för att säkra arbetsprocesser inom den egna branschen, teamet, ansvarsområdet.

Resultatmålet 2020 har inte uppnåtts.

- **Mål 2025:** Ett positivt ekonomiskt verksamhetsresultat som ger marginaler för nya utbildningssatsningar.

Mål 2020: Räkenskapsperiodens underskott den 31.12.2020

Analys: Målet har uppnåtts. Räkenskapsperiodens överskott är 848 260 €.

Verksamhetens intäkter har varit 17 011 156€ och kostnader 15 147 661 €.

Vidtagna åtgärder:

Utarbetad checklista för strategisk-ekonomisk styrning och uppföljning av verksamheten. Samkommunen genomförde samarbetsförhandlingar våren 2020, sökte aktivt och erhöll tilläggs- och strategifinansiering.

Resultatmålet 2020 har uppnåtts.

- **Mål 2025:** Förverkligade (faktiska) studerandeår är minst 2000.
Mål 2020: Nå upp till antal målinriktade (1202+20) och vägda målinriktade studerandeår ($1222 \times 1,42972 = 1747$) enligt prestationsbeslutet för 2020.

Analys: Ledningsgruppens analys:

Det faktiska antalet målinriktade studerandeår 2020 är 1251,66. Målsättningen enligt beviljat prestationsbeslut är 1202 och enligt den interna målsättningen 1222. Målet uppnåddes.

Antalet genomförda vägda målinriktade studerandeår 2020 är 1876,79. Målsättningen enligt prestationsbeslutet är 1747.

Vidtagna åtgärder:

En strategisk arbetsgrupp för flera studerandeår har utarbetat planer och kommunicerat ut dessa både internt och externt. Kontinuerlig utvärdering av utbildningsbehov inom grundexamen, yrkesexamen och specialyrkesexamen både inom utbildning som genomförs som utbildningsavtal och läroavtal har gjorts.

Aktivt och fokuserat arbete för att kunna starta nya utbildningar i början av kalenderåret. Ibruktage av nya hemsidor för att ytterligare effektivisera marknadsföring av utbildningar.

Resultatmålet 2020 har uppnåtts.

- **Mål 2025:** Prestationspoängen i beräkningen av prestationsfinansieringen är minst 35000.

Mål 2019: Prestationspoängen i beräkningen av prestationsfinansieringen är minst 29000 31.12.2020.

Analys: Prestationspoängen i beräkningen av prestationsfinansieringen är per 31.12.2020 24 998,85. Som orsaker till detta kan bl.a. nämnas att undantagstillståndet och den pågående pandemin under år 2020 har medfört avbrutna LiA-perioder, uppsagda läroavtal, justerade yrkesprovsplaner och ändringar i studerandes PUK, vilket har resulterat i färre avlagda yrkesprov och därigenom färre prestationspoäng.

- **Mål 2025:** Finansiering av verksamheten i form av försäljning av produkter och tjänster samt uthyrning uppgår till minst 17 % av de totala intäkterna.

Mål 2019: Minst 12 % av intäkterna för 2019 är från försäljning av produkter och tjänster samt uthyrning.

Utvärdering: Av de sammanlagda verksamhetsintäkterna kommer 14,5 % från annat än den statliga finansieringen för utbildningsverksamheten. Övriga intäkter har ökat 2019 från 2.252 milj. till 2.413 miljon euro. Övriga försäljningsintäkter har ökat 2019 med 129.000 euro och uppgick till 7,5% av intäkterna.

Vidtagna åtgärder:

Utökad individuell handledning under perioden för distansstudier för att möjliggöra genomförande av yrkesprov enligt plan.

Utökade stödfunktioner för studerande.

Alternativa sätt att genomföra yrkesprov.

Erhållen tilläggsfinansiering för att råda bot på följdverkningar av pågående pandemi.

Uppdaterade PUK och yrkesprovsplaner.

Resultatmålet 2020 har inte uppnåtts.

- **Mål 2025:** Finansiering av verksamheten i form av försäljning av produkter och tjänster samt uthyrning uppgår till minst 17% av de totala intäkterna.

Mål 2020: Minst 12 % av intäkterna för 2020 är från försäljning av produkter och tjänster samt uthyrning.

Analys: Andelen inkomster från försäljning och uthyrning utgör 6 %. Det undantagstillstånd som rådde våren 2020 och den pågående pandemin under merparten av våren och hela hösten, har medfört att intäkter från försäljning av produkter och tjänster samt uthyrning har minskat markant.

Vidtagna åtgärder:

Justeringar i försäljning och kostnader pga. Coronasituationen har gjorts och beaktats i budget 2021.

Resultatmålet för år 2020 uppnåddes inte.

- **Mål 2025:** Målinriktad och välorganiserad verksamhet som är certifierad enligt ISO 9001.
Mål 2019: Verksamheten fortsättningsvis certifierad enligt ISO 9001:2015 efter 19.6.2020.

Analys: Fortsatt certifiering vid extern revision mars 2020. Omcertifiering av verksamheten enligt plan sker i mars 2021.

Vidtagna åtgärder:

Optima förverkligar utbildningsanordnarnas utvecklingsåtgärder (2020–22) i de strategiska riktlinjerna i den nationella kvalitetsstrategin för yrkesutbildningen 2030 fram till 2022.

Observationer och förbättringsmöjligheter från intern och extern revision införda i Pro24.

Resultatmålet 2020 har uppnåtts.

8.5 Resultaträkningsdelens utfall

Tabellen visar hur samkommunens budget förverkligades 2020. Den ursprungliga budgeten för år 2020 utgick från ett underskott på -84.596 € medan ändringsbudgeten visade på ett överskott uppgående till 161 433 euro.

BUDGETENS UTFALL SAMKOMMUNEN	Bokslut 2019	Budget 2020	Bokslut 2020	Avvik.
1000 €				
Verksamhetens intäkter	16 684	16 567	17 011	444
Finansiering av yrkesutbildning	14 271	14 573	15 282	709
Övriga intäkter	2 413	1 994	1 729	-265
Förändring av produktlager	-32	-59	41	
Verksamhetens kostnader	-15 301	-15 246	-15 148	98
Verksamhetsbidrag	1 351	1 262	1 904	642
Finansiella intäkter och kostn.	-8	-20	-12	8
Årsbidrag	1 342	1 242	1 892	650
Avskrivningar	-1 138	-1 160	-1 123	37
Räkenskapsperiodens resultat	204	82	769	687
Ökning/minskning av avskr.diff.	79	79	79	
Extraordinära poster				
Extraordinära intäkter				
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	283	161	848	687

Intäkterna från verksamheten blev 444.000 euro (2,7 %) högre än de budgeterade.

Budgetjämförelse, intäkterna:

1000 €	BU-20	BS-20	differens	diff. %
Finansiering av yrkesutbildning	14 573	15 282	709	1,0 %
Övriga försäljningsintäkter	816	726	-90	0,9 %
Avgiftsintäkter	96	64	-32	0,7 %
Understöd och bidrag	850	681	-169	0,8 %
Övriga intäkter	232	258	26	1,1 %

Förändringen i produktlager blev 100.000 euro.

Kostnaderna för verksamheten blev 98.000 euro (0,6 %) lägre än budgeterat.

Budgetjämförelse, kostnaderna:

1000 €	BU-20	BS-20	differens	diff. %
Löner och arvoden	8 621	8 628	-7	1,0 %
Personalbikostnader	1 972	2 059	-87	1,0 %
Köp av tjänster	1 885	1 800	85	1,0 %
Köp av material	1 997	1 899	98	1,0 %
Understöd och bidrag	75	51	24	0,7 %
Övriga verksamhetskostnader	696	706	-10	1,0 %

Samkommunens verksamhetsbidrag på 1.904.000 euro blev 642.000 euro bättre än det budgeterade (50,9 % högre än budgeterat). Verksamhetsbidraget täcker 100 % av avskrivningarna och de finansiella posterna.

De finansiella posterna uppgick till -12.000 euro (budget -20.000 euro). Den allmänna räntenivån har under året varit fortsättningsvis låg. Ett långfristigt lån har lyfts.

Avskrivningarna uppgick till 1.123.000 euro, vilket är 37.000 euro lägre än budgeterat.

Ändringsbudgeten utgick från ett överskott på 161.000 euro. **Samkommunens resultaträkning uppvisar ett överskott på 848.000 euro vilket är 687.000 euro bättre än budgeterat.**

8.6 Investeringsdelens utfall

INVESTERINGAR	Budget 2020	Bokslut 2020	under(+) / över(-) budgeten
Samkommunens förvaltning			
varav:			
- Placeringar	2 000	2 416	-416
- Fastigheter	3 528 000	3 498 614	29 386
- Maskiner och inventarier	185 000	150 828	34 172
- Övrigt	134 160	77 156	57 004
OPTIMA TOTALT	3 849 160	3 729 014	120 146

Samkommunens förvaltning: 120.146 euro under budget.

Några genomförda investeringar:

- Ombyggnadsprojekt, H-delen Trädgårdsgatan, Jakobstad
- Minilastare, Nykarleby
- Traktor, Lannäslund
- Hemsida
- Möbler till studiebostäderna

8.7 Finansieringsdelens utfall

FINANSIERINGSBUDGETENS UTFALL	Budget	Bokslut	Avvik.
1000 €	2020	2020	
Kassaflödet i verksamheten			
Årsbidrag	1 243	1 892	649
Extraordinära poster			
Kassaflödet för investeringarnas del			
Investeringsutgifter	-3 849	-3 729	120
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-2 606	-1 837	769
Kassaflödet för finansieringens del			
Förändringar i lånebeståndet	2 700	1 800	-249
Ökning av långfristiga lån	3 000	2 800	
Minskning av långfristiga lån	-300	-700	
Förändring av kortfristiga lån		-500	
Ökning av kortfristiga lån		200	
Förändringar i eget kapital			
Övriga förändringar av likviditeten		175	273
Kassaflödet för finansieringens del	2 700	1 975	24
Förändring av likvida medel	94	138	676

8.8 Bindande poster

BINDANDE POSTER	Budget	Bokslut	Avvik.
1000 €	2020	2020	
Bindande mot samkommunstämmen			
Samkommunens förvaltning			
Verksamhetsbidrag	-3 544	-3 313	231
Investeringar	3 849	3 729	-120
Utbildningsverksamheten			
Verksamhetsbidrag	7 955	8 547	592

Samkommunens förvaltning har ett verksamhetsbidrag som är 231.000 euro bättre än budgeterat.

Utbildningsverksamheten har ett verksamhetsbidrag som är 592.000 euro bättre än det budgeterade.

8.9 Sammandrag av utfallet

SAMKOMMUNENS EKONOMI	Bokslut	Bokslut	Budget	Bokslut
2018-2020, SAMMANDRAG	2018	2019	2020	2020
Finansiering av yrkesutbildning (1000 €)	14364	14 271	14 573	15 282
Förverkligade studerandeår	1292	1 128		1 252
Avlagda examina	470	562		491
Verksamhetens intäkter totalt (1000 €)	16 616	16 684	16 567	17 052
Verksamhetens kostnader (1000 €)	-16 157	-15 301	-15 305	-15 148
Verksamhetsbidrag (1000 €)	630	1 351	1 262	1 904
Årsbidrag (1000 €)	617	1 342	1 242	1 891
Resultat (1000 €)	-496	204	82	769
Över-/underskott (1000 €)	-417	283	161	848
Likviditet (antal dagar)	26	29	37	29
Grundkapital (1000 €)	7 983	7 983	7 983	7 983
Egna långfristiga lån för investeringar (1000 €)	800	600	2 700	2 700
Skuldsättningsgrad 1	5 %	4 %	16 %	16 %
Lån som höjer grundkap. (kommunernas, 1000 €)	0	0	0	0
Främmande kapital totalt (1000 €)	800	600	2 700	3 900
Skuldsättningsgrad 2 (alla lån)	5 %	4 %	16 %	23 %
Soliditet	75 %	71 %		71 %
Investeringar (1000 €)	289	477	3 849	3 729

9 Bokslutskalkyler

9.1 Resultaträkning

1.1. - 31.12.2020	2020	2019
Verksamhetsintäkter	17 011 156,10	16 683 784,48
Finansiering av yrkesutbildning	15 281 864,00	14 270 917,00
Försäljningsintäkter	725 830,83	1 251 398,87
Avgiftsintäkter	64 106,81	114 446,22
Understöd och bidrag	680 805,10	621 237,30
Övriga verksamhetsintäkter	258 549,36	425 785,09
Förändring av produktlager	40 757,09	-32 292,63
Verksamhetens kostnader	-15 147 661,61	-15 300 835,48
Personalkostnader	-10 686 859,19	-10 453 013,52
Löner och arvoden	-8 628 067,12	-8 524 165,68
Lönebikostnader	-2 058 792,07	-1 928 847,84
Pensionskostnader	-1 705 094,45	-1 677 562,88
Övriga lönebikostnader	-353 697,62	-251 284,96
Köp av tjänster	-1 804 956,19	-2 030 809,70
Material, förnödenheter och varor	-1 899 541,64	-2 053 362,45
Understöd och bidrag	-50 757,94	-67 116,85
Övriga verksamhetskostnader	-705 546,65	-696 532,96
Verksamhetsbidrag	1 904 251,58	1 350 656,37
Finansiella intäkter och kostnader	-12 421,21	-8 317,94
Ränteintäkter	1 733,22	1 767,41
Övriga finansiella intäkter	5 531,54	2 096,20
Räntekostnader	-16 708,98	-10 614,25
Övriga finansiella kostnader	-2 976,99	-1 567,30
Årsbidrag	1 891 830,37	1 342 338,43
Avskrivningar enligt plan	-1 123 005,54	-1 138 464,91
Extraordinära poster		
Extraordinära intäkter		
Räkenskapsperiodens resultat	768 824,83	203 873,52
Ökn./minskn. av avskrivn.differens	79 434,64	79 434,64
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	848 259,47	283 308,16

9.2 Finansieringsanalys

FINANSIERINGSANALYS	2020	2019
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	1 891 830,37	1 342 338,43
Extraordinära poster		
Korrektivposter		
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringsutgifter	-3 729 013,62	-476 560,42
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva		
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöd	-1 837 183,25	865 778,01
Kassaflödet för finansieringens del		
Förändringar i lånebeståndet	1 800 000,00	-550 922,85
Ökning av långfristiga lån	2 800 000,00	
Minskning av långfristiga lån	-700 000,00	-200 000,00
Förändring av kortfristiga lån	-500 000,00	-350 922,85
Ökning av kortfristiga lån	200 000,00	
Förändringar i eget kapital		
Övriga förändringar av likviditeten	175 175,57	472 736,28
Förändringar av förv.medel o. kapital	-2 659,00	5 763,30
Förändringar av oms.tillgångar	-52 883,65	31 134,63
Förändring av fordringar	207 161,98	-139 572,76
Förändring av räntefria skulder	23 556,24	575 411,11
Kassaflödet för finansieringens del	1 975 175,57	-78 186,57
Förändring av likvida medel	137 992,31	787 591,44
Likvida medel 31.12	1 215 314,15	1 077 321,84
Likvida medel 1.1	1 077 321,84	289 730,40

9.3 Balansräkning

AKTIVA 31.12.2020	2020	2019
A BESTÅENDE AKTIVA	20 522 998,15	17 916 990,07
I Immateriella tillgångar	131 211,64	147 583,06
1 Immateriella rättigheter	131 211,64	147 583,06
II Materiella tillgångar	20 299 499,88	17 679 536,33
1 Markområden		
2 Byggnader	18 835 626,49	15 982 213,98
3 Fasta konstruktioner och anläggningar	353 344,12	366 906,53
4 Maskiner och inventarier	1 110 529,27	1 146 593,34
5 Övriga materiella tillgångar		
6 Pågående nyanläggningar		183 822,48
III Placeringar	92 286,63	89 870,68
1 Aktier och andelar	92 286,63	89 870,68
B FÖRVALTADE MEDEL	572 547,87	542 802,28
2 Donationsfondernas särskilda täckn.	572 547,87	542 802,28
C RÖRLIGA AKTIVA	2 077 581,38	2 094 035,40
I Omsättningstillgångar	380 702,93	327 819,28
1 Material och förnödenheter	104 150,93	92 024,37
2 Varor under tillverkning	276 552,00	235 794,91
II Fordringar	481 564,30	688 894,28
Långfristiga fordringar	0,00	0,00
2 Statsandelsfordringar	0,00	0,00
Fordringar, kortfristiga	481 564,30	688 894,28
1 Kundfordringar	233 958,46	449 740,17
2 Lånefordringar		
3 Övriga fordringar	204 693,17	195 394,97
4 Resultatregleringar	42 912,67	43 759,14
III Finansiella värdepapper		
2 Placeringar i penningmarknadsinstr.		
IV Kassa och bank	1 215 314,15	1 077 321,84
	23 173 127,40	20 553 827,75

PASSIVA 31.12.2020		2020	2019
A EGET KAPITAL		14 854 458,18	14 006 198,72
I Grundkapital		7 982 660,30	7 982 660,30
V Överskott från tidigare år		6 023 538,41	5 740 230,26
VI Räkenskapsperiodens överskott/underskott		848 259,47	283 308,16
B AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER		1 325 197,04	1 404 631,68
1 Avskrivningsdifferens		1 325 197,04	1 404 631,68
D FÖRVALTAT KAPITAL		623 639,97	596 553,38
2 Donationsfondernas kapital		623 639,97	596 553,38
E FRÄMMANDE KAPITAL		6 369 832,21	4 546 443,97
I Långfristigt		2 700 000,00	600 000,00
2 Lån från fin.institut och försäkringsanstalter		0,00	0,00
3 Lån från offentliga samf.		2 700 000,00	600 000,00
II Kortfristigt		3 669 832,21	3 946 443,97
2 Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter		800 000,00	1 300 000,00
3 Lån från offentliga samfund		400 000,00	200 000,00
5 Erhållna förskott		323 740,86	480 978,42
6 Skulder till leverantörer		952 060,15	1 082 287,15
7 Övriga kortfristiga skulder		222 402,70	24 468,53
8 Resultatregleringar		971 628,50	858 709,87
		23 173 127,40	20 553 827,75

9.4 Koncernens resultaträkning

SAMKOMMUNKONCERNS RESULTATRÄKNING		
1.1.-31.12.2020	2020	2019
Verksamhetens intäkter	16 964 954,48	17 056 987,46
Förändring av produktlager	40 757,09	-32 292,63
Verksamhetens kostnader	-15 187 150,91	-15 588 349,72
Verksamhetsbidrag	1 818 560,66	1 436 345,11
Finansiella intäkter och kostnader	-12 388,03	-8 203,30
Ränteintäkter	1 796,25	1 923,83
Övriga finansiella intäkter	5 531,54	2 096,20
Räntekostnader	-16 738,83	-10 656,03
Övriga finansiella kostnader	-2 976,99	-1 567,30
Årsbidrag	1 806 172,63	1 428 141,81
Avskrivning och nedskrivningar	-1 123 005,54	-1 138 464,91
Avskrivningar enligt plan	-1 123 005,54	-1 138 464,91
Extraordinära poster	0,00	0,00
Extraordinära intäkter	0,00	0,00
Räkenskapsperiodens resultat	683 167,09	289 676,90
Bokslutsdispositioner	79 434,64	79 434,64
Inkomstskatter	0,00	-23 412,74
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	762 601,73	345 698,80

9.5 Koncernens finansieringsanalys

FINANSIERINGSANALYS FÖR SAMKOMMUNKONCERNEN	2020	2019
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	1 806 172,63	1 428 141,81
Räkenskapsperiodens skatter		-23 412,74
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringsutgifter	-3 729 013,62	-476 560,42
Finansieringsandelar		
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva		
Extraordinära poster		
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-1 922 840,99	928 168,65
Kassaflödet för finansieringens del		
Förändringar i lånebeståndet	1 800 000,00	-550 922,85
Minskning av långfristiga lån	-700 000,00	-200 000,00
Ökning av långfristiga lån	2 800 000,00	
Förändring av kortfristiga lån	-500 000,00	-350 922,85
Ökning av kortfristiga lån	200 000,00	
Förändringar i eget kapital	-3 000,00	-10 360,64
Övriga förändringar av likviditeten	263 469,65	418 147,63
Förändringar av förvaltade medel och kapital	-2 659,00	5 763,30
Förändringar av omsättningstillgångar	-52 883,65	31 134,63
Förändring av fordringar	384 859,63	-286 779,21
Förändring av räntefria skulder	-65 847,33	668 028,91
Kassaflödet för finansieringens del	2 060 469,65	-143 135,86
Förändring av likvida medel	137 628,65	785 032,79
Likvida medel 31.12	1 334 852,61	1 197 223,96
Likvida medel 1.1	1 197 223,96	412 191,17

9.6 Koncernens balansräkning

AKTIVA	2020	2019
A BESTÅENDE AKTIVA	20 472 998,15	17 866 990,07
I Immateriella tillgångar	131 211,64	147 583,06
1 Immateriella rättigheter	131 211,64	147 583,06
II Materiella tillgångar	20 299 499,88	17 679 536,33
2 Byggnader	18 835 626,49	15 982 213,98
3 Fasta konstruktioner och anlägg.	353 344,12	366 906,53
4 Maskiner och inventarier	1 110 529,27	1 146 593,34
5 Övriga materiella tillgångar	0,00	0,00
6 Pågående nyanläggningar	0,00	183 822,48
III Placeringar	42 286,63	39 870,68
1 Aktier och andelar	42 286,63	39 870,68
 B FÖRVALTADE MEDEL	 572 547,87	 542 802,28
2 Donationsfondernas särskilda täckn.	572 547,87	542 802,28
 C RÖRLIGA AKTIVA	 2 214 511,06	 2 335 109,44
I Omsättningstillgångar	380 702,93	327 819,28
1 Material och förnödenheter	104 150,93	92 024,37
2 Varor under tillverkning	276 552,00	235 794,91
 II Fordringar	 498 955,52	 810 066,20
Fordringar, kortfristiga	498 955,52	810 066,20
1 Kundfordringar	243 436,92	570 406,97
3 Övriga fordringar	204 693,17	195 394,97
4 Resultatregleringar	50 825,43	44 264,26
 III Finansiella värdepapper	 0,00	 0,00
 IV Kassa och bank	 1 334 852,61	 1 197 223,96
	23 260 057,07	20 744 901,79

PASSIVA	2020	2019
A EGET KAPITAL	16 219 701,22	15 539 534,14
I Grundkapital	7 982 660,30	7 982 660,30
V Överskott från tidigare år	7 474 439,19	7 211 175,04
VI Räkenskapsperiodens över/underskott	762 601,73	345 698,80
Minoritetsandelar		
B AVSKRIVNINGSDIFFERENS	0,00	0,00
OCH RESERVER		
1 Avskrivningsdifferens	0,00	0,00
D FÖRVALTAT KAPITAL	623 639,97	596 553,38
2 Donationsfondernas kapital	623 639,97	596 553,38
E FRÄMMANDE KAPITAL	6 416 715,88	4 608 814,27
I Långfristigt	2 700 000,00	600 000,00
2 Lån från fin.institut o förs. anstalter		
3 Lån från offentliga samf.	2 700 000,00	600 000,00
II Kortfristigt	3 716 715,88	4 008 814,27
2 Lån från fin.institut o förs. anstalter	800 000,00	1 300 000,00
3 Lån från offentliga samfund	400 000,00	200 000,00
5 Erhållna förskott	323 740,86	480 978,42
6 Skulder till leverantörer	954 514,53	1 092 984,92
7 Övriga kortfristiga skulder	236 846,31	41 602,86
8 Resultatregleringar	1 001 614,18	893 248,07
	23 260 057,07	20 744 901,79

10 Noter till bokslutet

10.1 Noter angående tillämpade bokslutsprinciper

Värdering av materiella och immateriella tillgångar

Materiella och immateriella tillgångar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen enligt anskaffningsutgift minskad med avskrivningar enligt plan.

Planavskrivningarna har beräknats utgående från den av samkommunfullmäktige i december 2012 fastställda avskrivningsplanen.

Värdering av placeringar

Placeringar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen till anskaffningsutgift eller sannolikt överlåtelsevärde.

Värdering av omsättningstillgångar

Varor under tillverkning har upptagits i balansräkningen till ett värde som motsvarar förverkligade kostnader.

Värdering av finansieringstillgångar

Finansiella värdepapper har upptagits i balansräkningen till anskaffningsutgiften eller till ett lägre sannolikt överlåtelsepris

Periodiseringsprinciper

Intäkter och utgifter har tagits upp i resultaträkningen på prestationsbasis.

10.2 Noter angående upprättandet av koncernbokslutet

Koncernbokslutets omfattning

I koncernbokslutet har ett dottersamfund sammanställts.

Interna transaktioner

Koncernsamfundets fordringar och skulder har eliminerats.
Väsentliga interna bidrag som ingår i bestående aktiva har eliminerats.

Avskrivningsdifferens och reserver

I koncernens balansräkning har avskrivningsdifferensen intagit under eget kapital.

Internt innehav

Samkommunens och dottersamfundets interna innehav har eliminerats enligt parivärdemetoden.

Minoritetsandelar

Minoritetsandelarna har avräknats från koncernens över- och underskott i koncernresultaträkningen samt från koncernens eget kapital i koncernbalansen.

Korrigerings- och avskrivningsprinciper enligt plan

Inga korrigerings- eller avskrivningsprinciper i restvärden har gjorts eftersom dottersamfundet inte har gjort avskrivningar.

Avvikande värderings- och periodiseringsprinciper och -metoder

Samma värderings- och periodiseringsprinciper har följts vid upprättandet av koncernbokslutet som vid upprättandet av bokslutet för samkommunen.

10.3 Noter till resultaträkningen

10.3.1 Samkommunens verksamhetsintäkter

Specifikation av verksamhetsintäkter (1000 €)	2020	2019
Finansiering av yrkesutbildning	15 281	14 271
Övriga försäljningsintäkter	726	1 251
Avgiftsintäkter	64	115
EU-understöd	400	370
Övriga bidrag och understöd	281	251
Övriga verksamhetsintäkter	259	426
Samkommunens verksamhetsintäkter totalt	17 011	16 684

10.3.2 Verksamhetsintäkter per resultatområde

Externa intäkter totalt (finansiella intäkter och statsandelar ingår ej)	2020	2019
1000 €		
Lärande	1019	1105
Utbildningstjänster / Utbildningsenhetens förvaltning, studietorget, projektverksamhet	262	476
Samkommunens förvaltning = administration, fastighetstjänster och matproduktion/uthyrning	448	832
Totalt	1 729	2 413

10.3.3 Fördelning av den statliga finansieringen

Den interna fördelningen av den av statsrådet fastställda finansieringen för samkommunen:

	2020
Utbildningsenheten Optima: resultatområdet Lärande	15 281 864
Totalt	15 281 864

10.3.4 Specifikation av planavskrivningar

Bestående aktiva	Grunderna för avskrivning enligt plan och avskrivningsmetoder fastställda av fullmäktige 17.12.2012		Avskrivningstider fastställda av styrelsen 18.12.2013
Immateriella tillgångar			
Övriga utgifter med lång verkningstid			
ADB-program	Lineär 2-5 år		5 år
Materiella tillgångar			
Byggnader			
Förvaltnings- och institutionsbyggnader:			
* av sten	Lineär 20-40 år		40 år
* av trä	Lineär 20-40 år		20 år
Fabriks- och produktionsbyggnader	Lineär 20-30 år		20 år
Ekonomibyggnader	Lineär 10-20 år		20 år
Fasta konstruktioner och anordningar			
Gator, vägar, torg och parker	Lineär 15-20 år		20 år
Övriga fasta maskiner, konstruktioner och anordningar	Lineär 10-15 år		15 år
Maskiner och inventarier			
Övriga transportmedel	Lineär 4-7 år		5 år
Övriga tunga maskiner	Lineär 10-15 år		15 år
Övriga lätta maskiner	Lineär 5-10 år		5 år
Övriga anordningar och inventarier	Lineär 3-5 år		5 år
Djurbesättning	Restvärdes 30 %		Restvärdes 30 %

10.4 Noter till balansräkningen

Noter till balansräkningens aktiva:

10.4.1 Materiella och immateriella tillgångar

	Immateriella tillgångar	Materiella tillgångar				Pågående anläggningar	Totalt
	Totalt	Byggnader	Fasta konstruktioner	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillg.		
Oavskriven ansk.utgift 1.1	147 583,06	15 982 213,98	366 906,53	1 146 593,34		183 822,48	17 827 119,39
Investeringsandelar under räkenskapsperioden		3 573 970,67	22 789,52	283 709,96			3 880 470,15
Räkenskapsperiodens avskrivningar	16 371,42	720 558,16	36 351,93	319 774,03		183 822,48	1 276 878,02
Oavskriven ansk.utgift 31.12	131 211,64	18 835 626,49	353 344,12	1 110 529,27			20 430 711,52
Bokföringsvärde 31.12.2020	131 211,64	18 835 626,49	353 344,12	1 110 529,27		0,00	20 430 711,52

10.4.2 Placeringar bland bestående aktiva

Aktier och andelar	Aktier och andelar i koncernbolag	Övriga aktier och andelar	Totalt
Anskaffningsutgift 1.1.	50 000,00	39 870,68	89 870,68
Ökningar		2 415,95	2 415,95
Anskaffningsutgift 31.12	50 000,00	42 286,63	92 286,63
Bokföringsvärde 31.12.2020	50 000,00	42 286,63	92 286,63

10.4.3 Lång- och kortfristiga fordringar på dottersamfund

Kortfristiga fordringar	2020		2019	
	Långfristiga	Kortfristiga	Långfristiga	Kortfristiga
Fordringar på dottersamfund				
Kundfordringar på OptimaPlus Ab	0	25 374		102 006
Totalt	0	25 374	0	102 006

Noter till balansräkningens passiva:

10.4.4 Specifikation av det egna kapitalet

	2020	2019
Grundkapital 1.1	7 982 660,30	7 982 660,30
Ökningar/minskningar		
Grundkapital 31.12	7 982 660,30	7 982 660,30
Överskott från tidigare räkenskapsperioder 1.1	6 023 538,41	5 740 230,25
Ökningar/minskningar	848 259,47	283 308,16
Överskott från tidigare räkenskapsperioder 31.12	6 871 797,88	6 023 538,41
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	848 259,47	283 308,16

10.4.5 Grundkapitalets fördelning mellan medlemskommunerna

	31.12.2019	Ändringar under året	31.12.2020	%-andel
Jakobstad	2 866 159,73		2 866 159,73	35,90
Karleby	1 086 862,01		1 086 862,01	13,62
Kronoby	784 768,40		784 768,40	9,83
Larsmo	534 392,73		534 392,73	6,69
Nykarleby	1 034 006,33		1 034 006,33	12,95
Vörå	97 482,16		97 482,16	1,22
Pedersöre	1 578 988,94		1 578 988,94	19,78
Totalt	7 982 660,30	0,00	7 982 660,30	100,00

10.4.6 Specifikation av avskrivningsdifferens och reserver

Ingående balans 1.1.2019	1 404 631,68
Avskr.differens, restaurangen och ljusgården, Trädgårdsgatan	-34 665,92
Avskr.differens, tillbyggnad, Åminnevägen	-44 768,72
Utgående balans 31.12.2020	1 325 197,04

10.4.7 Lån som förfaller efter fem år

Låneandelar	
Låneandel som förfaller efter fem år	1.300.000

10.5 Noter angående personalen

10.5.1 Samkommunens personal

Anställda 31.12	2020	2019
Samkommunens förvaltning	38	36
- Administration, ekonomi och personal	9	8
- Matproduktion och uthyrning	17	16
- Fastighetstjänster	12	12
Utbildningstjänster	38	31
- Ledning	1	1
- Marknadsföring, information och kommunikation	4	3
- Antagning och studier	10	7
- Strategier och planering	4	4
- Studerandeservice	19	16
Lärande	160	153
- Ledning	4	2
- Team 1	34	37
- Team 2	30	28
- Team 3	26	24
- Team 4	27	25
- Team 5	14	14
- Team 6	2	2
- Team 7	23	21
Totalt	236	220

10.5.2 Löner och övriga personalkostnader

1000 €	2020	2019
Löner och arvoden	8 710	8 643
Personalersättningar	-82	-119
	8 628	8 524
Lönebikostnader		
* Pensionskostnader	1 705	1 677
* Övriga lönekostnader	354	251
Totalt	10 687	10 453

10.5.3 Uttagna och redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda

	2020	2019
Keskustan Pietarsaaren osasto	160	75
SFP, Österbotten	1 031	803
Finlandssvenska socialdemokrater	580	518
Totalt	1 771	1 396

10.5.4 Arvoden till revisorer

	2020	2019
BDO Audiator Ab		
* revisionsarvoden	8 159	6 200
* utlåtanden av revisorer		
* utvärdering för revisionsnämnden		
* övriga arvoden		
Totalt	8 159	6 200

10.6 Transaktioner till intressenter

- Till det helägda dotterbolaget OptimaPlus Ab har samkommunen, i enlighet med in-house-reglerna, direkt sålt utbildningstjänster, administrativa tjänster, fastighetstjänster och måltidstjänster för 120 955 euro. På försäljningen av tjänsterna har man tillämpat sedvanlig betalningstid 14 dagar.
- Samkommunen har via Kuntahankinnats konkurrenssatta upphandling av den valda leverantören Kespro köpt vissa livsmedelsprodukter som produceras av Snellmans Köttförädling Ab och säljs av Oy Snellman Ab. Samkommunens styrelsemedlem Mikael Snellman ingår i ledningen för Snellmans Köttförädling Ab. Detta bolag köper även djur från Optimas lantbruk vid Lannäslund. Mikael Snellman har inte deltagit i beslutsfattandet i samkommunen beträffande något ärende som gäller dessa ärenden.

10.7 Noter till koncernbokslut

10.7.1 Ägande i andra samfund

Dotterbolag: OptimaPlus Ab

Hemort:	Jakobstad
Samkommunens andel:	100 %
Koncernandel:	100 %
Andel av eget kapital:	50 000 €
Andel främmande kapital:	
Andel vinst/förlust	-90 970

10.8 Hyresansvar

Hyresansvar	2020	2019
Hyresansvar gällande fastigheter		
Förfaller under följande räkenskapsperiod	317 389	383365
Hyresavtal totalt	424 115	742565
Leasingavtal		
Förfaller under följande räkenskapsperiod	59 616	59 616
Leasingavtal totalt	119 232	178 848

10.9. Resultatregleringar

	2020	2019
Semesterlöneperiodisering	971 628	858 710

Underskrifter och anteckningar

11 Bokslutets underskrifter och bokslutsanteckningar

Jakobstad den xx mars 2021

OPTIMA SAMKOMMUN

Håkan Storbacka

Bjarne Kull

Anna Björkskog

Inger Englund

Sami Koskinen

Kajsa Kouvo

Elin Nylund

Mikael Snellman

Max Gripenberg
samkommunens direktör

Stefan Storholm

Vi har idag avgivit berättelse över utförd revision.

Jakobstad den .2021

BDO AUDIATOR AB

Helge Vuoti
revisor, OFGR, GR

Förteckningar och redogörelser

Förteckning över bokföringsböcker och verifikationsslag samt redogörelse för hur bokföringen förvaras.

Bokföringsprogram: Unit4 Business World

Bokföringsböcker:

1. Dagbok, lagras på Optimas server
2. Huvudbok, lagras på Optimas server

Verifikatslag:

Scannade inköpsfakturor	L1
Manuella inköpsfakturor	L1
Utbetalningar	L2
Utrikesbetalningar	L1
Memorialverifikat	HB
Lönebokföring	TB
Fakturering	50
Inkomna betalningar	elektroniska KO, manuella KP
Anläggningstillgångar	AT
Lagerbokföring	P01

Underskrifter och anteckningar

11 Bokslutets underskrifter och bokslutsanteckningar

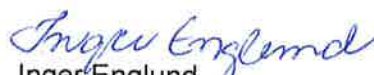
Jakobstad den 18 mars 2021

OPTIMA SAMKOMMUN

Håkan Storbacka

Bjarne Kull

Anna Björkskog

Inger Englund

Sami Koskinen

Kajsa Kouvo

Elin Nylund

Mikael Snellman

Max Gripenberg
samkommunens direktör

Stefan Storholm

Vi har idag avgivit berättelse över utförd revision.

Jakobstad den 21.3.2021

BDO AUDIATOR AB

Helge Vuoti
revisor, OFGR, GR

Förteckningar och redogörelser

Förteckning över bokföringsböcker och verifikationslag samt redogörelse för hur bokföringen förvaras.

Bokföringsprogram: Unit4 Business World

Bokföringsböcker:

1. Dagbok, lagras på Optimas server
2. Huvudbok, lagras på Optimas server

Verifikatslag:

Scannade inköpsfakturer	L1
Manuella inköpsfakturer	L1
Utbetalningar	L2
Utrikesbetalningar	L1
Memorialverifikat	HB
Lönebokföring	TB
Fakturering	50
Inkomna betalningar	elektroniska KO, manuella KP
Anläggningstillgångar	AT
Lagerbokföring	P01